

نبذة في العقيدة الإسلامية (شرح
أصول الإيمان) (الحرمين والجمعية)

**KRATEK ORIS ISLAMSKJE AKIDE
(VEROVANJA)**

KRATEK ORIS ISLAMSKÉ AKIDE (VEROVANJA)

Muhammed bin Salih El-Usejmin

KRATEK ORIS ISLAMSKÉ AKIDE (VEROVANJA)

Avtor: velečenjeni šejh

Muhammed bin Salih El-Usejmin

Naj Allah odpusti njemu, njegovim staršem in vsem muslimanom.

V imenu Allaha, najbolj Milostljivega, najbolj Usmiljenega.

Uvod

Vsa hvala pripada Allahu: Njega hvalimo, Njega prosimo za pomoč, Njega prosimo za odpuščanje in k Njemu se kesamo. K Njemu se zatekamo pred zlom naših duš in pred slabimi posledicami naših dejanj. Kogar Allah usmeri, nihče ga ne more zapeljati v zablodo; in kogar Allah pusti v zablodi, nihče ga ne more usmeriti na pravo pot. Pričujem, da ni drugega boga razen Allaha, Edinega, ki nima družbenika. In pričujem, da je Muhammed Njegov suženj in Njegov Poslanec; naj bo Allahov blagoslov nad njim, nad njegovo družino, njegovimi družabniki in vsemi, ki jim v dobroti sledijo.

V nadaljevanju: Znanje o tevhidu (islamskem monoteizmu) je najplemenitejše znanje, najvišje po svojem položaju in najnujnejše za prizadevanje; saj

je to znanje o Vzvišenem Allahu, o Njegovih imenih in lastnostih ter o Njegovih pravicah nad Njegovimi sužnji. Tevhid je tudi ključ poti k Vzvišenemu Allahu, in temelj vseh Njegovih predpisov.

Zato so bili vsi poslanci enotni v pozivanju k Njemu. Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ 25﴾

»In pred teboj nismo poslali nobenega poslanca, ne da bi mu razodeli, da zares ni boga razen Mene, zato Me častite.« (Kur'an, 21:25)

Vzvišeni je Sam pričeval o Svoji enosti, o njej pa so pričevali tudi Njegovi angeli in učeni ljudje. Vzvišeni Allah pravi:

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَانِمًا بِالْإِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ 18﴾

»Allah priča, da ni nobenega boga razen Njega, prav tako pričajo angeli in tisti, ki imajo znanje – On vedno ravna pravično. Ni nobenega boga razen Njega, Najbolj plemenitega, Najmodrejšega.« (Kur'an, 3:18)

Ker ima tevhid takšen pomen in položaj, je za vsakega muslimana nujno, da mu posveti posebno skrb z učenjem, poučevanjem, razmišljanjem in trdnim prepričanjem, da svojo vero zgradi na zdravih temeljih, gotovosti in popolni predanosti, ter da bi bil tako deležen njegovih sadov in blagoslovljenih posledic.

Allah je Tisti, ki daje uspeh.

Avtor

Islamska vera

Islamska vera je vera, s katero je Allah poslal Muhammeda ﷺ in z njo zapečatil vsa prejšna razodetja. Izpopolnil jo je za Svoje sužnje, z njo dopolnil Svojo milost nad njimi in jo izbral kot vero zanje. Zato od nikogar ne bo sprejeta nobena druga vera poleg nje. Vzvišeni Allah pravi:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا 40﴾

»Muhammed ni oče nikomur izmed vas, temveč je Allahov poslanec in pečat glasnikov vere. Allah pa ve o vsaki stvari prav vse.« (Kur'an, 33:40)

In Vzvišeni pravi:

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾

»Danes sem vam izpopolnil vašo vero in vam dopolnil Svoj blagoslov. In zadovoljen sem s tem, da je islam vaša vera...« (Kur'an, 5:3)

In Vzvišeni pravi:

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...﴾

»Resnično je prava vera pri Allahu Islam...« (Kur'an, 3:19)

In pravi:

﴿وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ 85﴾

»In kdor prevzame drugo vero kot islam, nikoli ne bo sprejeta in na onstranstvu bo eden od pogubljenih.« (Kur'an, 3:85)

Vzvišeni Allah je vsem ljudem zapovedal, da to vero sprejmejo, ter je Svojemu Poslancu ﷺ rekel:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأَمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَتِهِ وَأَتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ (158)

»Reci: ,O, ljudje! Resnično, jaz sem za vse vas poslanec od Allaha, od Tistega, ki mu pripada vsa oblast nebes in Zemlje. Ni drugega boga razen Njega, daje življenje in smrt, zato verujte v Allaha in Njegovega poslanca, nepismenega glasnika vere, ki veruje v Allaha in Njegove besede. Njemu sledite, da bi tako bili vodeni na Pravo pot!« (Kur'an, 7:158)

V Muslimovi zbirki hadisov se od Ebu Hurejre, naj bo Allah zadovoljen z njim, prenaša, da je Allahov Poslanec ﷺ rekel:

«وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَمَةِ يَهُودِيٍّ وَلَا نَصْرَانِيٍّ، ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَّا كَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ».

»Prisegam pri Tistem, v čigar roki je Muhammedova duša: nihče izmed tega ljudstva – ne Jud ne kristjan – ki sliši zame, nato pa umre, ne da bi veroval v to, s čimer sem bil poslan, ne bo drugega kot prebivalec Ognja.«¹

Verovanje vanj pomeni potrditi vse, s čimer je prišel, skupaj s sprejemanjem in pokorovanjem, ne pa zgolj z praznim priznanjem. Prav zato Ebu Talib ni bil vernik v Poslanca ﷺ, čeprav je potrjeval

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 153.

resničnost tega, s čimer je prišel, in celo pričal, da gre za najboljšo vero.

Islamska vera zajema vse koristi in vrednote, ki so jih vsebovale prejšnje vere, obenem pa se od njih razlikuje po tem, da je primerna za vsak čas, vsak kraj in vsako skupnost. Vzvišeni Allah pravi Svojemu Poslancu ﷺ:

﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ...﴾

»Razdeli smo ti Knjigo (o, Muhammed) z resnico, potrjujoč resničnost tistega, kar je bilo pred njo od knjig, in da bedi nad njimi.« (Kur'an, 5:48)

Pomen tega, da je islamska vera primerna za vsak čas, kraj in skupnost, je v tem, da njeno upoštevanje nikoli ne nasprotuje resničnim koristim ljudi v nobenem obdobju ali okolju – nasprotno, prav v njej je njihova blaginja in pravi napredek. To pa nikakor ne pomeni, da bi bila islamska vera podrejena vsakemu času, kraju ali družbi, kakor si to želijo nekateri.

Islamska vera je vera resnice. Vzvišeni Allah je tistemu, ki se je iskreno in trdno drži, zagotovil pomoč in zmago ter ji dal premoč nad vsemi drugimi verami. Vzvišeni Allah pravi:

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ 9﴾

»On je Ta, ki je Svojega Poslanca poslal z usmeritvijo na Pravo pot in z vero resnice, da bi jo

povzdignil nad vse vere, čeprav to ni po volji malikovalcem.« (Kur'an, 61:9)

In Vzvišeni pravi:

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا
اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ
خَوْفِهِمْ اَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
{55}

»Tistim med vami, ki verujejo in delajo dobro, je Allah obljubil, da jih bo postavil za namestnike na Zemlji, kakor je postavil že tiste pred njimi, in da jim bo utrdil njihovo vero, s katero je zadovoljen. Zagotovo bo njihov strah zamenjal z varnostjo: ‚Častili bodo le Mene in nobenega drugega poleg mene.‘ Tisti, ki pa tudi po tem ne bodo verovali, so zares težki grešniki.« (Kur'an, 24:55)

Islamska vera je verovanje (akida) in zakonodaja (šeriat); popolna je tako v svojem verovanju kakor tudi v svojih predpisih:

1. Zapoveduje tevhid – priznavanje Allahove popolne enosti – ter prepoveduje širk, malikovanje in mnogoboštvo.

2. Zapoveduje resnicoljubnost in prepoveduje laž.

3. Zapoveduje pravičnost in prepoveduje krivico. Pravičnost pomeni enako obravnavo tistega, kar je enako, ter razlikovanje med tistim, kar je različno. Pravičnost ni absolutna enakost, kot to poenostavljeno trdijo nekateri, ko pravijo, da je

islam vera enakosti. Enačenje različnega je namreč krivica – in tega islam ne uči niti ne odobrava.

4. Zapoveduje zaupnost ter prepoveduje izdajo.

5. Zapoveduje zvestobo in izpolnjevanje obveznosti ter prepoveduje zahrbtnost in prelom obljub.

6. Zapoveduje dobroto do staršev ter prepoveduje nespoštovanje do njiju.

7. Zapoveduje ohranjanje sorodstvenih vezi ter prepoveduje njihovo prekinjanje.

8. Zapoveduje lepo in spoštljivo ravnanje s sosedi ter prepoveduje slabo ravnanje do njih.

Na splošno povedano, islam zapoveduje vsako plemenito nrav in prepoveduje vsako nečastno ravnanje. Zapoveduje vsako dobro in koristno dejanje ter prepoveduje vsako slabo in škodljivo dejanje.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ٩٠﴾

»Resnično Allah zapoveduje pravičnost, dobrotelost, obiskovanje in pomoč sorodnikom, prepoveduje pa razvrat, zlo in zatiranje. Svetuje vam, da bi se lahko opomnili.« (Kur'an, 16:90)

Stebri islama

Stebri islama so njegovi temelji, na katerih sloni, in teh je pet. Navedeni so v hadisu, ki ga prenaša Ibn

Omer, naj bo Allah zadovoljen z obema, od Allahovega Poslanca ﷺ, ki je rekel:

«بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسَةٍ: عَلَى أَنْ يُوجَدَ اللَّهُ - وَفِي رَوَايَةٍ عَلَى خَمْسٍ -: شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَصِيَامُ رَمَضَانَ، وَالْحَجَّ»

»Islam je zgrajen na petih (stebrih): na pričevanju, da ni drugega boga, vrednega čaščenja, razen Allaha, in da je Muhammed Njegov suženj in Poslanec; na opravljanju obredne molitve; na dajanju obvezne letne miloščine (zekata); na postu meseca Ramadana; in na romanju (hadžu).« Nato je nekdo vprašal: »Hadž in post Ramadana?« Allahov Poslanec ﷺ je odgovoril:

«لَا، صِيَامُ رَمَضَانَ، وَالْحَجَّ»

»Ne. Post Ramadana in hadž.« Ibn Omer je dodal: »Tako sem to slišal od Allahovega Poslanca.«¹

1. Pričevanje, da ni drugega boga razen Allaha in da je Muhammed Njegov suženj in Poslanec, pomeni trdno in neomajno prepričanje, ki se izrazi z jezikom s tem pričevanjem. Ta gotovost je tako močna, kakor da bi človek to sam videl in o tem neposredno pričal. To pričevanje velja za en sam steber, čeprav zajema več pričevanj, in sicer iz dveh razlogov:

Prvi: ker je Poslanec ﷺ poslan od Vzvišenega Allaha, je pričevanje o njegovi suženjski in

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 8, in Muslim, št. 16

poslaniški vlogi sestavni del in dopolnitev pričevanja, da ni drugega boga razen Allaha.

Drugi: ker sta ti dve pričevanji temelj veljavnosti in sprejetja vseh dejanj. Nobeno dejanje namreč ni veljavno niti sprejeto, razen z iskrenostjo do Vzvišenega Allaha in s sledenjem Njegovemu Poslancu ﷺ.

Z ihlasom (iskrenostjo do Allaha) se uresniči pričevanje: »Ni drugega boga razen Allaha«, s sledenjem Allahovemu Poslancu ﷺ pa se uresniči pričevanje: »Muhammed je Njegov suženj in Poslanec.«

Med sadovi tega veličastnega pričevanja je tudi osvoboditev srca in duše od suženjstva ustvarjenim bitjem ter od slepega sledenja komurkoli drugemu, razen tistim, ki jih je Allah poslal.

2. Opravljanje obredne molitve pomeni čaščenje Vzvišenega Allaha z njenim rednim, pravilnim in popolnim opravljanjem – ob predpisanih časih in na predpisan način.

Med njenimi sadovi so: širina in spokojnost srca, notranji mir in radost ter odvrčanje od nečednosti in zavržnih dejanj.

3. Dajanje obvezne letne miloščine (zekata) pomeni čaščenje Vzvišenega Allaha z izročitvijo obveznega deleža premoženja, ki je temu namenjeno, tistim, ki so do njega upravičeni.

Med njegovimi sadovi sta: očiščenje duše od nizkotne lastnosti skoposti ter zadovoljevanje potreb islama in muslimanov.

4. Post meseca Ramadana pomeni čaščenje Vzvišenega Allaha z vzdržanjem od vsega, kar razveljavi post, čez dan v mesecu Ramadanu.

Med njegovimi sadovi je: urjenje duše v odpovedovanju priljubljenim stvarjem zaradi iskanja zadovoljstva Vzvišenega Allaha.

5. Romanje (hadž) k Sveti hiši pomeni čaščenje Vzvišenega Allaha z namernim odhodom k Sveti hiši (Kabi) za opravljanje obredov hadža.

Med njegovimi sadovi je: urjenje duše v vlaganju tako telesnega kot tudi premoženjskega napora v poslušnosti Allahu; zato se hadž šteje za vrsto borbe na Allahovi poti.

Ti sadovi stebrov islama – tako tisti, ki smo jih omenili, kot tudi tisti, ki jih nismo – oblikujejo iz ummeta čist in trden islamski ummet, ki se iskreno drži vere resnice ter pravično in resnicoljubno ravna z ljudmi. Kajti pravilnost drugih islamskih predpisov je odvisna od trdnosti teh temeljev; prav tako se stanje ummeta izboljšuje z urejenostjo njegovega verskega življenja. In kolikor ummet izgubi pri urejenosti svoje vere, toliko izgubi tudi pri urejenosti svojih splošnih razmer.

Kdor želi to še jasneje razumeti, naj prebere besede Vzvišenega Allaha:

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَآلَارْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ 96 أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ 97 أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَنُونَ 98 أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ 99﴾

»In če bi prebivalci teh mest verovali ter bili bogaboječi, bi nad njimi zagotovo odprli blagoslove nebes in Zemlje. Vendar so zanikali, zato smo jih vzeli zaradi tega, kar so si prislužili.

Mar se prebivalci mest počutijo varne, da jim Naša kazen ne bo prišla ponoči, ko bodo spali?

Mar se prebivalci mest počutijo varne, da jim Naša kazen ne bo prišla podnevi, ko se bodo zabavali?

Mar se počutijo varne pred Allahovim presenečenjem? Toda pred Allahovim presenečenjem se varno počuti le pogubljen narod.« (Kur'an, 7:96–99)

Naj se ozre tudi na zgodovino tistih, ki so bili pred nami; kajti zgodovina je nauk za razumne in jasen uvid za tiste, katerih srca ne zastira nobena tančica. Allah je Tisti, pri katerem iščemo pomoč.

Temelji islamske akide (verovanja)

Islamska vera je – kakor smo že pojasnili – akida (verovanje) in šariat (zakonodaja). Omenili smo nekatere njene predpise ter navedli njene stebre, ki predstavljajo temelj njenega verozakona.

Temelji islamskega verovanja so: verovanje v Allaha, v Njegove angele (meleke), v Njegove

razodete knjige, v Njegove poslance, v Sodni dan ter v božjo odredbo (kader) – dobro in slabo.

Te temelje jasno potrjujeta Plemeniti Kur'an in Sunnet Allahovega Poslanca ﷺ.

Vzvišeni Allah v Kuranu pravi:

﴿لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ...﴾

»Ni dobrota v tem, da obračate svoje obraze proti vzhodu ali zahodu; dobrota pa je v tem, da veruje tisti, ki veruje v Allaha, Zadnji dan, angele, Knjigo in glasnike vere...« (Kur'an, 2:177) O odredbi pa Vzvišeni Allah pravi:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ 49 وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجْدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ 50﴾

»Resnično, vsako stvar smo ustvarili po odredbi.

Naš ukaz je le eden sam – kakor tren oka.« (Kur'an, 54:49–50)

Iz Sunneta Allahovega Poslanca ﷺ je za to dokaz hadis, v katerem je Poslanec ﷺ, ko ga je Džibril (Gabriel) vprašal o imanu (verovanju), odgovoril:

«الْإِيمَانُ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللّٰهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ: خَيْرُهُ وَشَرُّهُ».

»Iman je, da veruješ v Allaha, v Njegove meleke (angele), v Njegove razodete knjige, v Njegove poslance, v Sodni dan in da veruješ v božjo odredbo (usodo) – dobro in slabo.«¹

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 8, in Ebu Davudova zbirka hadisov, št. 4695.

Iman v Vzvišenega Allaha

Verovanje (iman) v Allaha obsega štiri stvari:

Prva: verovanje v obstoj Vzvišenega Allaha

Na obstoj Vzvišenega Allaha kažejo: človekova narava (fitra), razum, razodetje in čutila.

Kar zadeva dokaz fitre, ta kaže na obstoj Vzvišenega Allaha tako, da je vsak človek ustvarjen z naravno vero v svojega Stvarnika, brez predhodnega razmišljanja ali učenja. Od tega, kar narekuje ta prirojena narava, se človek ne oddalji, razen če na njegovo srce vpliva nekaj, kar ga od nje odvrne. Allahov Poslanec ﷺ je rekel:

«مَا مِنْ مَوْلُودٍ إِلَّا يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ».

»Vsak novorojenček se rodi v fitri, nato pa ga njegova starša naredita juda, kristjana ali zoroastrijca.«¹

2. Kar zadeva razumski dokaz obstoja Vzvišenega Allaha, ta temelji na tem, da vsa ustvarjena bitja – pretekla in prihodnja – nujno potrebujejo Stvarnika, ki jih je privedel v obstoj. Nemogoče je namreč, da bi se ustvarila sama, prav tako pa je nemogoče, da bi nastala zgolj po naključju.

Ne morejo se ustvariti sama, saj nobena stvar ne more ustvariti same sebe: pred svojim obstojem je

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 1292; in Muslimova zbirka hadisov, št. 2658.

bila nič, in kako bi torej lahko bila sama sebi stvarnik?

Prav tako ne morejo obstajati po naključju, kajti vsak nastanek nujno zahteva povzročitelja. Poleg tega že sam obstoj sveta v tem čudovitem redu, popolni skladnosti, natančni povezanosti vzrokov in njihovih posledic ter medsebojni usklajenosti vseh bitij povsem izključuje možnost naključja. Kar namreč nastane po naključju, že v samem izvoru nima urejenosti — kako bi potem lahko ostajalo urejeno, skladno in smiselno v svojem nadaljnjem obstoju in razvoju?

Ker torej ta bitja niso mogla nastati sama od sebe niti po naključju, je nujno, da imajo Stvarnika — in to je Allah, Gospodar svetov.

Ta razumski dokaz in jasen argument je Vzvišeni Allah omenil v suri Et-Tur, kjer pravi:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ 35﴾

»Ali so bili ustvarjeni iz ničesar ali pa so sami sebe ustvarili?« (Kur'an, 52:35) To pomeni: niso bili ustvarjeni brez Stvarnika, niti se niso ustvarili sami — zato je nujno, da je njihov Stvarnik Vzvišeni Allah. Ko je Džubejr bin Mut'im, naj bo Allah zadovoljen z njim, slišal Allahovega Poslanca ﷺ, kako je recitiral suro Et-Tur, in je prišel do naslednjih ajetov:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ 35 أَمْ خُلِقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ 36 أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصِيطِرُونَ 37﴾

»Ali so bili ustvarjeni iz ničesar ali pa so sami sebe ustvarili?

Ali so oni ustvarili nebesa in zemljo? Ne, temveč nimajo trdnega prepričanja.

Ali so pri njih zakladnice tvojega Gospoda ali pa so oni tisti, ki vse nadzirajo?» (Kur'an, 52:35–37)

Džubejr, ki je bil takrat še malikovalec, je rekel: »Skoraj mi je srce poletelo – in to je bil prvi trenutek, ko se je vera zares zasidrila v mojem srcu.«¹

Da bi to še jasneje ponazorili, navedimo primer: Predstavljajmo si, da bi ti nekdo pripovedoval o trdno zgrajeni palači, obdani z vrtovi, med katerimi tečejo reke, napolnjeni z razkošnimi preprogami in posteljami ter okrašeni z najrazličnejšimi okraski – tako s tistimi, ki so bistveni, kot tudi s tistimi, ki dopolnjujejo njeno lepoto. Če bi ti nato rekel, da je ta palača z vso svojo popolnostjo nastala sama od sebe ali zgolj po naključju, brez kakršnega koli stvarnika, bi to takoj zavrnil, njegove trditve pa imel za nerazumne in nesmiselne. Ali je potem sploh mogoče, da bi to prostrano veselje – s svojo zemljo in nebom, s svojimi nebesnimi telesi, pojavi ter s svojo osupljivo in popolno urejenostjo – nastalo samo od sebe ali po naključju, brez Stvarnika?

3. Dokaz razodetja za obstoj Vzvišenega Allaha, je v tem, da vse razodete knjige jasno pričajo o

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 4854.

Njem. Prav tako so pravični predpisi, ki jih te knjige prinašajo in ki v sebi vsebujejo koristi ter dobrobit za ljudi, dokaz, da izvirajo od Modrega in Vsevednega Gospodarja, ki popolnoma pozna potrebe in koristi Svojega stvarstva. Prav tako so poročila o stvarstvu in dogajanjih v veselju, katerih resničnost je potrdila dejanska stvarnost, dokaz, da prihajajo od Gospodarja, ki je zmožen uresničiti in ustvariti vse, o čemer je obvestil.

4. Čutilni dokazi za obstoj Vzvišenega Allaha, in oni so na dva načina:

Prvi način je v tem, da slišimo in tudi sami doživljamo uslišanje tistih, ki prosijo, ter pomoč ljudem v stiski. To jasno in nedvoumno kaže na obstoj Vzvišenega Allaha. Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ...﴾

»In (omeni) Noeta, ki je prosil davno pred drugimi (poslanci), pa smo ga uslišali...« (Kur'an, 21:76) In pravi:

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَبَ لَكُمْ...﴾

»Ko ste svojega Gospodarja moledovali za rešitev, se vam je On nemudoma odzval...« (Kur'an, 8:9)

In v Buharijevi zbirki hadisov se prenaša od Enesa bin Malika, naj bo Allah zadovoljen z njim, da je rekel:

«إِنَّ أَعْرَابِيًّا دَخَلَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ -وَالنَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَخْطُبُ- فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَلَكَ الْمَالُ، وَجَاعَ الْعِيَالُ، فَأَذْعُ اللَّهُ لَنَا؛ فَرَفَعَ يَدَيْهِ وَدَعَا، فَتَارَ السَّحَابُ أَمْثَالَ الْجِبَالِ، فَلَمْ يَنْزِلْ عَنْ مِنْبَرِهِ حَتَّى رَأَيْتُ الْمَطَرَ يَتَحَادَرُ عَنْ لِحْيَتِهِ».

»Neki beduin je prišel na džumo, medtem ko je Allahov Poslanec ﷺ imel hutbo (petočni govor), in rekel: »O Allahov Poslanec, premoženje je propadlo in družine so lačne, zato prosi Allaha za nas.« Poslanec ﷺ je dvignil roke in molil, nakar so se pojavili oblaki, podobni goram. Še preden je stopil z minbera (govornice), sem videl dež, kako mu je tekel po bradi.«¹

Naslednji petek je vstal isti beduin – ali nekdo drug – in rekel: »O Allahov Poslanec, stavbe so se porušile in imetje je potonilo, zato prosi Allaha za nas.« Allahov Poslanec ﷺ je znova dvignil roke in rekel:

«اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا»

»O Allah, naj dež pada okoli nas, ne pa nad nami.« In ni pokazal proti nobeni smeri, ne da bi se tam oblaki razmaknili.²

Uslišanje tistih, ki prosijo, ostaja vse do današnjega dne očitna resničnost za vsakogar, ki se iskreno zateka k Vzvišenemu Allahu in izpolnjuje pogoje za uslišanje.

Drugi način čutilnih dokazov so znamenja poslancev, znana kot mu'džize (čudeži), ki jih ljudje

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 891.

² Buharijeva zbirka hadisov, št. 891; Muslimova zbirka hadisov, št. 897.

bodisi vidijo bodisi o njih slišijo. Ta znamenja so neizpodbiten dokaz obstoja Tistega, ki jih je poslal – Vzvišenega Allaha. Gre za dejanja, ki presegajo človeške zmožnosti in jih Allah izvrši kot podpora in pomoč Svojim poslancem.

Primer tega je čudež Muse (Mojzesa), mir z njim, ko mu je Allah zapovedal, naj s svojo palico udari po morju. Ko je to storil, se je morje razdelilo na dvanajst suhih poti, voda med njimi pa je stala kakor gora. Vzvišeni Allah pravi:

﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ۖ﴾
(63)

»Razodeli smo Mojzesu: ‚S svojo palico udari po morju!‘ pa se je morje razdelilo in vsak od obeh delov je postal kot gromozanska gora.« (Kur'an, 26:63)

Drug primer je znamenje Ise (Jezusa), mir z njim, ki je z Allahovim dovoljenjem oživil mrtve in jih dvigoval iz njihovih grobov. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...وَأَحْيَا الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ...﴾

»In da z Allahovim dovoljenjem ozdravim slepega in gobavca ter oživim mrtve.« (Kur'an, 3:49) In pravi:

﴿وَأِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي...﴾

»...ko si z Mojim dovoljenjem oživil mrtve...« (Kur'an, 5:110)

Tretji primer je znamenje našega Poslanca Muhammeda ﷺ, ko so Kurejši od njega zahtevali

dokaz. Pokazal je na luno in ta se je razcepila na dva dela, kar so ljudje videli. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿اَقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ۚ ۝۱ وَإِنْ يَرَوْا ءَايَةً يُعَرِّضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ۝۲﴾

»Sodni čas se je približal in luna se je razcepila. In kadar vidijo znamenje, se obrnejo stran in rečejo: 'To je stalna čarovnija.'« (Kur'an, 54:1-2)

Ta zaznavna in čutilna znamenja, ki jih Vzvišeni Allah daje v podporo Svojim poslancem in kot pomoč njim, so dokončen in jasen dokaz Njegovega obstoja.

Druga stvar, ki jo zajema verovanje (iman) v Allaha, je verovanje v Njegov rububijjet (gospodarstvo) – to pomeni verovanje, da je On edini Gospodar, brez vsakršnega partnerja ali pomočnika.

Gospodar (Rabb) je Tisti, ki Mu pripada stvarjenje, oblast in upravljanje vsega. Zato ni Stvarnika razen Allaha, ni lastnika razen Njega in ni zapovedi ali odločitve razen Njegove. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ...﴾

»Ustvarjanje, urejanje in razpolaganje pripadajo le Njemu.« (Kur'an, 7:54) In pravi:

﴿...ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾

»To je Allah, vaš Gospodar, vsa oblast pripada Njemu. In tisti, ki jih kličete namesto Njega, nimajo v lasti niti opne datljeve koščice.« (Kur'an, 35:13)

Ni znano, da bi kdo izmed ljudi resnično zanikal Allahov rububijet, razen tistega, ki to počne iz prevzetnosti in trme, ne pa iz dejanskega prepričanja – kakor v primeru faraona, ko je svojemu ljudstvu rekel:

﴿فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۚ﴾ (24)

»Jaz sem vaš najvišji gospodar.« (Kur'an, 79:24), in je rekel:

﴿...يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي...﴾

»In faraon je rekel: ,O, dostojanstveniki! Jaz ne vem, da imate kakšnega drugega boga razen mene...‘« (Kur'an, 28:38), vendar to ni iz prepričanja. Vzvišeni pravi:

﴿وَجَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا...﴾

»Pa so se upirali temu, da jih priznajo, na krivičen in nadut način, čeprav so se prepričali, da so resnica...« (Kur'an, 27:14) Musa (Mojzes), mir z njim, je faraonu rekel, kakor Allah o tem pripoveduje:

﴿...لَقَدْ عَلِمْتَمَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يُفْرَعُونَ مُتَّبِعِينَ﴾

»Ti že veš, da tega (teh čudežev) ni poslal nihče drug kot Gospodar nebes in zemlje kot jasen dokaz. Jaz pa zares menim, da je tebi, o faraon, usojena poguba.« (Kur'an, 17:102) Zato so tudi malikovalci priznavali Allahov rububijet, vendar so Mu hkrati pripisovali družabnike v Njegovi božanskosti

(uluhijjetu) – torej v pravici, da je edini vreden čaščenja. Vzvišeni Allah pravi:

﴿قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ 84 سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ 85 قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ 86 سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ 87 قُلْ مَنْ يَمْلِكُ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ 88 سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ 89﴾

»Reci: ‚Komu pripada zemlja in vse, kar je na njej, če vi to veste?‘ Rekli bodo: ‚Allahu.‘ Reci: ‚Mar se ne boste opomnili?‘ Reci: ‚Kdo je Gospodar vseh sedmerih nebes in Gospodar veličastnega Arša?‘ Rekli bodo: ‚Allah.‘ Reci: ‚Mar ne boste bogaboječi?‘ Reci: ‚Kdo je Tisti, v Čigar roki je oblast nad vsem in rešuje, nihče pa ne more nikogar rešiti pred Njim, če vi to veste?‘ Rekli bodo: ‚Allah.‘ Reci: ‚Kako ste potem lahko zavedeni?‘« (Kur'an, 23:84–89)

In Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ 9﴾

»In če jih vprašaš, kdo je ustvaril nebesa in Zemljo, bodo zagotovo rekli: ‚Ustvaril ju je Vsemogočni, Vsevedni.‘« (Kur'an, 43:9)

In pravi:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ 87﴾

»In če bi jih vprašal, kdo jih je ustvaril, bi zagotovo rekli: ‚Allah.‘ Kako se torej lahko tako oddaljijo od resnice?« (Kur'an, 43:87)

Allahov ukaz zajema tako kozmični (ustvarjalni) red kot tudi versko-zakonodajni red. Kakor je On Upravitelj vesolja, ki v njem odloča in razsoja po

Svoji volji, v skladu s Svojo modrostjo, tako je On tudi Edini Zakonodajalec: postavlja predpise čaščenja in ureja medčloveške odnose, vse v skladu s Svojo popolno modrostjo. Kdor pa poleg Allaha prizna še drugega zakonodajalca na področju čaščenja ali drugega sodnika na področju medčloveških odnosov, je s tem storil širk in ni uresničil prave vere.

Tretja stvar, ki jo zajema verovanje v Allaha, je verovanje v Njegovo božanskost (uluhijjet). To pomeni verovanje, da je On edini resnični Bog vreden čaščenja, brez kakršnegakoli družabnika. Beseda ilah (bog) pomeni ma'luh – Tisti, ki je čaščen z ljubeznijo in poveličevanjem.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَالْهُكْمَ إِلَهُ وَحْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ 163﴾

»Vaš Bog je samo en Bog. Ni drugega boga razen Njega, Najbolj milostnega, Najbolj usmiljenega.«
(Kur'an, 2:163) In pravi:

﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَانِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ 18﴾

»Allah priča, da ni nobenega boga razen Njega, prav tako pričajo angeli in tisti, ki imajo znanje – On vedno ravna pravično. Ni nobenega boga razen Njega, Najbolj plemenitega, Najmodrejšega.«
(Kur'an, 3:18) Vsakdo, ki poleg Allaha vzame še drugo božanstvo in ga časti namesto Njega, si je vzel lažno božanstvo. Vzvišeni Allah pravi:

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ 62﴾

»To je zato, ker je Allah Resnica. Vse tisto, kar oni častijo namesto Njega, pa je zares laž. Allah je resnično Največji, Najbolj vzvišen.« (Kur'an, 22:62) Poimenovanje teh lažnih božanstev za „bogove“ jim ne daje nobene pravice do božanskosti. Vzvišeni Allah pravi o Al-Latu, Al-'Uzzi in Menatu:

﴿إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ...﴾

»To so le imena, ki ste jih poimenovali vi in vaši predki, za katera Allah ni razodel nobenega dokaza ...« (Kur'an, 53:23)

O poslancu Hudu, mir z njim, Allah pripoveduje, da je svojemu ljudstvu rekel:

﴿...أُتَجِدُلُونَنِي فِي أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَّا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ...﴾

»Ali z menoj razpravljate o imenih, ki ste jih dodelili vi in vaši predniki, Allah pa zanje ni spustil nobenega dokaza?« (Kur'an, 7:71)

Prav tako Allah pripoveduje o Jusufu (Jožefu), mir z njim, da je rekel svojima sojetnikoma v ječi:

﴿يُصْغَبِي السِّجْنِ عَارِبًا مُتَقَرُّونَ حَزِيرٍ أَمْ اللَّهُ أَلْوَجَدُ الْقَهَّارُ مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِ
إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ...﴾

»O, družabnika moja v ječi! So mar boljši neenotni gospodarji ali Allah, Edini, Tisti, ki vse pokorava? Vi namesto Njega ne častite drugega kot imena, ki ste jih poimenovali vi in vaši predniki, Allah pa o njih ni spustil prav nobenega dokaza.« (Kur'an, 12:39–40)

Zato so vsi poslanci – Allahov blagoslov in mir z njimi – svojim narodom govorili:

﴿...أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ...﴾

»Častite le Allaha, vi nimate nobenega drugega boga razen Njega.« (Kur'an, 7:59) Toda malikovalci so to zavrnil in so poleg Allaha vzeli še druga božanstva, ki so jih častili skupaj z Njim, pri njih iskali pomoč in jih klicali v stiski.

Vzvišeni Allah je ovrgel jemanje teh božanstev s strani malikovalcev z dvema jasnima in razumnima dokazoma:

Prvi dokaz je v tem, da v teh lažnih božanstvih, ki so si jih vzeli, ni nobene lastnosti božanskosti: so ustvarjena in sama ničesar ne ustvarjajo; svojim častilcem ne morejo prinesiti nobene koristi niti od njih odvrniti škode; nimajo oblasti nad življenjem ali smrtjo; ne razpolagajo z ničimer na nebesih in pri tem nimajo nobenega deleža.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْ نَنْفُسَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا﴾ 3

»In namesto Njega so si vzeli za bogove druge, ki ne ustvarjajo ničesar, temveč so sami ustvarjeni, sami sebi ne morejo ne škoditi, ne koristiti. Ne dajejo ne smrti ne življenja, niti ne morejo ponovno oživljati.« (Kur'an, 25:3)

In pravi:

﴿قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّنْ ظَهِيرٍ وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ...﴾

»Reci: ‚Prosite tiste, za katere trdite (da so bogovi), in ne Allaha! Ne lastijo si niti teže najmanjšega drobca ne v nebesih, ne na zemlji. V njih (v nebesih in na zemlji) nimajo prav nobenega deleža in On ni deležen nikakršne pomoči od njih.‘ In pri Njem jim ne bo koristilo zagovorništvo, razen komur On dovoli.« (Kur'an, 34: 22–23)

وقال تعالى: ﴿أَيُسْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ 191 وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرٌ وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ 192﴾

»Mar Mu pripisujejo družabnike, ki ne morejo ustvariti ničesar, sami pa so prav tako ustvarjeni? In ne morejo jim nuditi pomoči niti pomagati sami sebi.« (Kur'an, 7:191–192)

Če je takšno stanje teh lažnih božanstev, potem je njihovo jemanje za bogove skrajna nespamet in očitna zmota.

Drugi dokaz pa je v tem, da so ti malikovalci sami priznavali, da je Vzvišeni Allah edini Gospodar in Stvarnik, v čigar rokah je oblast nad vsem; On daje zavetje, medtem ko pred Njim ni nikogar, ki bi lahko dal zavetje. To pa nujno pomeni, da bi Ga morali — tako kot so Ga priznali v Njegovem rububijetu — priznati tudi kot edinega, vrednega čaščenja (uluhijetu), kot Vzvišeni Allah pravi:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ 21 الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ 22﴾

»O, ljudje, častite vašega Gospodarja, ki je ustvaril vas in tiste pred vami, da bi lahko bili bogaboječi. Tisti, ki vam je Zemljo napravil kot ležišče in nebo kot strop; in ki spušča vodo z neba, pa stori, da z njeno pomočjo vzklijejo plodovi za vašo oskrbo. Zato zavestno ne enačite drugih z Allahom!« (Kur'an, 2:21–22)

In Vzvišeni pravi:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْنَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ 87﴾

»In če bi jih vprašal, kdo jih je ustvaril, bi zagotovo rekli: ‚Allah.‘ Kako se torej lahko tako oddaljijo od resnice?« (Kur'an, 43:87)

In pravi:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ وَيُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ 31 فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ فَمَآذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ 32﴾

»Reci: ‚Kdo vas oskrbuje z neba in zemlje? Ali, kdo ima v lasti (vaš) sluh in vid? In kdo stori, da pride živo iz mrtvega in mrtvo iz živega? In kdo upravlja vse zadeve?‘ Rekli bodo: ‚Allah.‘ Ti pa reci: ‚Mar potem ne bi bili bogaboječi?‘ On je Allah, vaš resnični Gospodar. Kaj torej drugega sledi resnici če ne zabloda?! Pa kam se boste usmerili?!« (Kur'an, 10: 31–32)

Četrta stvar, ki jo zajema verovanje v Allaha, je verovanje v Njegova imena in lastnosti.

To pomeni: potrjevati vsa imena in lastnosti, ki si jih je Allah Sam pripisal v Njegovi Knjigi ali v Sunnetu Njegovega Poslanca ﷺ, na način, ki Mu pritiče, brez izkrivljanja, brez zanikanja, brez določanja njihove narave ali oblike ter brez primerjanja z ustvarjenimi bitji. Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
(180)

»Allahu pripadajo najlepša imena, zato Ga molite z njimi. In zapustite tiste, ki zanikajo Njegova imena. Poplačano jim bo za to, kar so počeli.« (Kur'an, 7:180) In pravi:

﴿...وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

»Njemu pripada najbolj vzvišen primer v nebesih in na Zemlji. In On je Vsemogočen, Najmodrejši.« (Kur'an, 30:27) In pravi:

﴿...لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

»Nič ni kakor On, in On je Vseslišni in Vsevidni.« (Kur'an, 42:11)

Na tem področju sta zablodili dve skupini:

Prva skupina so muattile – tisti, ki so zanikali Allahova imena in lastnosti ali vsaj nekatere izmed njih. Trdili so, da potrjevanje teh imen in lastnosti nujno vodi v primerjanje Allaha z Njegovimi

stvaritvami. Ta trditev pa je napačna in neutemeljena iz več razlogov:

Prvi razlog: Takšno razmišljanje vodi v nesprejemljive posledice, med njimi tudi v domnevno protislovje v Allahovem govoru. Allah namreč Sam zase potrjuje imena in lastnosti, hkrati pa jasno zanika, da bi Mu bilo karkoli podobno. Če bi potrjevanje Njegovih imen in lastnosti nujno pomenilo primerjanje z ustvarjenimi bitji, bi to vodilo v protislovje v Allahovih besedah in v zanikanje enega dela razodetja z drugim – kar je nemogoče.

Drugi razlog: Iz dejstva, da če se dve stvari ujemata v imenu ali lastnosti, ne pomeni nujno, da sta si v resnici tudi enaki. Vidimo na primer dve osebi, ki obe spadata pod pojem človeka ter obe slišita, vidita in govorita – pa to nikakor ne pomeni, da sta si v sluhu, vidu ali govoru povsem enaki.

Prav tako imajo živali roke, noge in oči, vendar to ne pomeni, da so njihove roke, noge in oči med seboj enake.

Če je torej razlika očitna že med samimi stvaritvami, kljub skupnim imenom in lastnostim, potem je razlika med Stvarnikom in stvaritvijo še toliko bolj očitna, večja in popolna.

Druga skupina so mušabbihe – to so tisti, ki sicer potrjujejo Allahova imena in lastnosti, vendar Allaha hkrati primerjajo z Njegovimi stvaritvami. Trdijo, da takšno razumevanje izhaja iz besedil

Kur'ana in Sunneta, saj Vzvišeni Allah ljudi nagovarja na način, ki ga razumejo. Toda ta trditev je napačna in neutemeljena iz več razlogov:

Prvi razlog: Primerjanje Vzvišenega Allaha z Njegovimi stvaritvami zavračata tako razum kot razodetje. Nemogoče je, da bi tisto, kar izhaja iz besedil Kur'ana in Sunneta, vodilo v nekaj napačnega ali neveljavnega.

Drugi razlog: Res je, da Allah ljudi nagovarja z izrazi, ki jih razumejo, vendar zgolj na ravni osnovnega pomena, ne pa glede resnične narave in bistva teh pomenov. Resnična narava Allahovih lastnosti spada med znanje, ki ga je Vzvišeni Allah pridržal zase, ko gre za Njegovo Bit in Njegove lastnosti.

Če Allah o Sebi pove, da je Vseslišni, je pomen sluha v osnovi znan – to je zaznavanje zvokov. Toda kakšna je resnična narava Allahovega sluha, nam ni znano. Če se že sluh med samimi stvaritvami razlikuje, je razlika med Stvarnikom in stvaritvijo še toliko bolj očitna in večja.

Prav tako, ko Allah o Sebi pove, da se je povzdignil nad Svojim Prestolom, je pomen povzdignjenja v osnovi znan. Vendar pa resnična narava tega povzdignjenja, kakršna je lastna Allahu, ni znana in se ne more primerjati z nobenim povzdignjenjem ustvarjenih bitij. Kajti že pri stvaritvah obstaja razlika: povzdignjenje na trden prestol ni enako povzdignjenju na sedlo

neukrotljive, plašne kamele. Če je razlika očitna že med samimi stvaritvami, je razlika med Stvarnikom in stvaritvijo še toliko bolj očitna, večja in popolna.

Verovanje v Vzvišenega Allaha, kakor smo ga opisali, za vernike obrodi plemenite sadove, med katerimi so:

1. Uresničitev tevhida Vzvišenega Allaha – tako da se upanje in strah vežeta izključno nanj, in da se ne časti nihče drug razen Njega.

2. Popolna ljubezen do Vzvišenega Allaha in Njegovo poveljevanje, skladno z Njegovimi najlepšimi imeni in vzvišenimi lastnostmi.

3. Uresničevanje čaščenja Allaha s tem, da se izpolnjuje to, kar je zapovedal, in se izogiba temu, kar je prepovedal.

*

Verovanje v meleke (angele)

Meleki (angeli) so bitja iz nevidnega sveta (gajba). So ustvarjena bitja, popolnoma predana čaščenju Vzvišenega Allaha, in nimajo nobenih lastnosti gospodstva (rububijeta) ali božanskosti (uluhijjeta). Allah jih je ustvaril iz svetlobe ter jim podaril popolno pokoravanje Njegovemu ukazu in moč, da ga brez odlašanja izvršujejo. Vzvišeni Allah pravi:

{...وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ}

»Njemu pripadajo vsi, ki so v nebesih in na zemlji. In tisti, ki so pri njem, mu služijo brez napuha, domišljavosti in ne naveličajo se, niti ne utrudijo. Slavijo (Ga) noč in dan, brez popuščanja.« (Kur'an, 21:19–20)

Njihovo število je zelo veliko in ga pozna le Vzvišeni Allah. V Sahihih Buharija in Muslima je v pripovedi o nočnem potovanju (isra) in vnebohodu (mi'rādžu), ki jo prenaša Enes bin Malik, naj bo Allah zadovoljen z njim, navedeno, da je bil Poslanec ﷺ v nebesih pokazan Bejtul-Ma'mur - nebesna Kaba - v kateri vsak dan moli sedemdeset tisoč melekov. Ko jo zapustijo, se vanjo nikoli več ne vrnejo.

Verovanje v meleke zajema štiri zadeve:

Prva zadeva: Verovanje v njihov obstoj.

Druga zadeva: Verovanje v meleke, katerih imena so nam znana, in sicer poimensko, kot je Džibril (Gabriel), ter verovanje v vse ostale meleke na splošno, čeprav njihovih imen ne poznamo.

Tretja zadeva: Verovanje v njihove lastnosti, o katerih imamo znanje. Med njimi s tudi lastnost Džibrila, za katerega je Poslanec ﷺ povedal, da ga je videl v podobi, v kateri je bil ustvarjen, in da je imel šeststo kril, ki so zapolnila obzorje.

Prav tako se melek po Allahovem ukazu lahko preoblikuje v človeško podobo. Tako se je zgodilo z Džibrilom, ko ga je Allah poslal k Merjemi (Mariji) in se ji je prikazal v podobi popolnega moškega.

Prav tako je prišel k Poslancu ﷺ, ko je ta sedel med svojimi ashabi (družabniki), v podobi moža z zelo belimi oblačili in zelo črnimi lasmi. Na njem ni bilo vidnih znakov potovanja in nihče od prisotnih ga ni poznal. Usedel se je k Poslancu ﷺ, naslonil kolena na njegova kolena in položil dlani na svoja stegna, nato pa ga vprašal o islamu, imanu, ihsanu, o Sodnjem času in njegovih znamenjih. Ko mu je Poslanec ﷺ odgovoril, je odšel. Nato je Poslanec ﷺ rekel:

«هَذَا جِبْرِيلُ؛ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ».

»To je Džibril; prišel je, da vas pouči o vaši veri.«¹

Tudi meleki, ki jih je Allah poslal k Ibrahimu (Abrahamu) in Lutu (Lotu), so se pojavili v človeški podobi.

Četrta zadeva: Verovanje v dejanja, ki jih meleki opravljajo po Allahovem ukazu, in o katerih imamo znanje – kot je slavljenje Allaha in Njegovo čaščenje podnevi in ponoči, brez naveličanosti in brez utrujenosti.

Nekateri meleki imajo tudi posebne naloge, med njimi:

Džibril – melek razodetja, ki ga Allah pošilja s Svojim razodetjem k poslancem in glasnikom vere.

Mikail – zadolžen za dež in rast rastlin.

Israfil – zadolžen za trobljenje v rog ob nastopu Sodnjega časa ter ob ponovnem vstajenju stvarstva.

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 8.

Melek smrti – zadolžen za jemanje duš ob smrti.
Malik – varuh in oskrbnik peklenskega ognja,
ter meleki, zadolženi za zarodke v maternicah, ki
po štirih mesecih nosečnosti po Allahovem ukazu
zapišejo oskrbo, življenjski rok, dejanja ter ali bo
človek srečen ali nesrečen.

Med njimi so tudi meleki, ki jim je zaupano
varovanje in zapisovanje dejanj Adamovih
potomcev. Ob vsakem človeku sta dva meleka: eden
na desni in drugi na levi strani.

Med njimi so tudi meleki, zadolženi za
izpraševanje umrlega, ko je položen v grob. K njemu
prideta dva meleka in ga izprašujeta o njegovem
Gospodarju, njegovi veri in njegovem Poslancu.

Verovanje v meleke obrodi plemenite sadove,
med katerimi so:

Prvi sad: Spoznavanje veličine Vzvišenega
Allaha, Njegove moči in Njegove oblasti, kajti
veličina stvaritve jasno kaže na veličino Stvarnika.

Drugi sad: Hvaležnost Vzvišenemu Allahu za
Njegovo skrb za Adamove potomce, saj je
nekaterim melekem zaupal, da jih varujejo,
zapisujejo njihova dejanja in skrbijo za druge
koristi, ki so jim namenjene.

Tretji sad: Ljubezen do melekov zaradi njihove
popolne predanosti čaščenju Vzvišenega Allaha.

Nekatere zablodele skupine so zanikale, da so
meleki resnična, ustvarjena bitja, in trdile, da so
zgolj poosebljene sile dobrega, prisotne v stvarstvu.

Takšno prepričanje pa predstavlja zanikanje Knjige Vzvišenega Allaha, Sunneta Njegovega Poslanca ﷺ in konsenzusa vseh muslimanov.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحَةٍ مِّنْى وَتِلْكَ وَرُبُعٌ...﴾

»Vsa hvala Allahu, Tvorcu nebes in Zemlje, ki je angele, svoje odposlance ustvaril z dvema, tremi ali štirimi krili...« (Kur'an, 35:1)

In Vzvišeni pravi:

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبِرُوهُمْ...﴾

»Ko bi le videl, ko bodo angeli jemali duše tistih, ki ne verujejo, udarjajoč jih po obrazu in od zadaj...« (Kur'an, 8:50)

In Vzvišeni pravi:

﴿...وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ...﴾

»Če bi le lahko videl, ko bodo zločinci v smrtni agoniji, in angeli bodo imeli iztegnjene roke (rekoč): ‚Rešite se! Danes boste poplačani s ponižujočimi mukami, ker ste o Allahu govorili neresnico in bili naduti glede njegovih ajetov.‘« (Kur'an, 6:93)

In Vzvišeni pravi:

﴿...حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾

»Vse dokler iz njihovih src ne izgine strah, bodo spraševali: ‚Kaj je rekel vaš Gospodar?‘ Rekli bodo:

„Resnico.“ In On je Najvišji, Največji.« (Kur'an, 34:23)

Vzvišeni Allah o prebivalcih Dženneta (Raja) pravi:

﴿...وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعَمَ عُقْبَى الَّذِينَ﴾

»Angeli pa bodo vstopali k njim skozi vsa vrata (govoreč): „Selamun alejkum (naj je mir z vami), zato ker ste bili potrpežljivi. In čudovit je ta končen dom‘.« (Kur'an, 13: 23–24)

V Sahihu imama Buharije se prenaša od Ebu Hurejre, naj bo Allah zadovoljen z njim, da je Allahov Poslanec ﷺ rekel:

«إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ الْعَبْدَ نَادَى جِبْرِيلَ: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحْبِبْهُ، فَيَحِبُّهُ جِبْرِيلُ، فَيُنَادِي جِبْرِيلُ فِي أَهْلِ السَّمَاءِ: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحْبِبُوهُ، فَيَحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ، ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ».

»Ko Allah vzljubi Svojega služabnika, pokliče Džibrila in mu reče: „Allah ljubi tega in tega, zato ga ljubi tudi ti.“ Džibril ga vzljubi in nato zakliče prebivalcem nebes: „Allah ljubi tega in tega, zato ga ljubite tudi vi.“ Prebivalci nebes ga vzljubijo, nato pa mu je dana sprejetost med prebivalci Zemlje.«¹

Prav tako se v Sahihu imama Buharije od Ebu Hurejre, naj bo Allah zadovoljen z njim, prenaša, da je Allahov Poslanec ﷺ rekel:

«إِذَا كَانَ يَوْمُ الْجُمُعَةِ كَانَ عَلَى كُلِّ بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ الْمَسْجِدِ الْمَلَائِكَةُ يَكْتُبُونَ الْأَوَّلَ فَأَلَّوْلَ، فَإِذَا جَلَسَ الْإِمَامُ طَوَّأَ الصُّحُفَ وَجَاءُوا يَسْتَمِعُونَ الذِّكْرَ».

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 3037; in Muslimova zbirka hadisov, št. 2637.

»Ko nastopi petek, pri vsakih vratih džamije stojijo meleki, ki zapisujejo prihod ljudi, enega za drugim. Ko pa se imam usede (za hutbo), zaprejo zvitke in pridejo poslušat opomin.«¹

Ta besedila jasno dokazujejo, da so meleki resnična, ustvarjena bitja in ne zgolj abstraktne ali duhovne sile, kakor trdijo nekateri zablodeli. Na podlagi teh jasnih besedil so se vsi muslimani soglasno poenotili glede tega vprašanja.

*

Verovanje v razodete knjige

Beseda knjige (kutub) je množina besede kitab (knjiga), ki v osnovi pomeni maktub – nekaj zapisanega.

V tem kontekstu se s tem izrazom misli na knjige, ki jih je Vzvišeni Allah razodel Svojim poslancem kot milost za stvarstvo in kot vodstvo zanje, da bi z njimi dosegli srečo na tem svetu in v onostranstvu.

Verovanje v razodete knjige zajema štiri zadeve:

Prva zadeva: Verovanje, da so bile razodete resnično od Allaha.

Druga zadeva: Verovanje v razodete knjige, katerih imena poznamo, in sicer poimensko, kot so: Kur'an, ki je razodet Muhammedu ﷺ, Tevrat (Tora), ki je razodeta Musi (Mojzesu), mir z njim, Indžil (Evangelij), ki je razodet Isi (Jezusu), mir z njim, in Zebur (Psalmi), ki je razodet Davudu (Davidu), mir

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 887; in Muslimova zbirka hadisov, št. 850.

z njim. V razodete knjige, katerih imen ne poznamo, pa verujemo na splošno.

Tretja zadeva: Potrjevanje resničnosti tistega, kar je verodostojno potrjeno iz njihovih poročil – zlasti poročil Kur'ana ter tistih delov prejšnjih knjig, ki niso bili spremenjeni ali popačeni.

Četrta zadeva: Ravnanje po tistih predpisih razodetih knjig, ki niso bili razveljavljeni, ter njihovo sprejemanje in podreditev, ne glede na to, ali razumemo njihovo modrost ali ne. Vse prejšnje razodete knjige pa so razveljavljene s Plemenitim Kur'anom. Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ...﴾

»Razodeli smo ti Knjigo (o, Muhammed) z resnico, potrjujoč resničnost tistega, kar je bilo pred njo od knjig, in da bedi nad njimi.« (Kur'an, 5:48) To pomeni: kot razsodnik nad njim.

Na podlagi tega ni dovoljeno ravnati po nobenem predpisu prejšnjih knjig, razen po tistem, kar je verodostojno in potrjeno s Kur'anom.

Verovanje v razodete knjige obrodi plemenite sadove, med katerimi so:

Prvi sad: Spoznanje o skrbi Vzvišenega Allaha za Svoje sužnje, saj je vsakemu narodu razodel knjigo, s katero jih je usmerjal na pravo pot.

Drugi sad: Spoznanje o Allahovi modrosti v Njegovi zakonodaji, kajti vsakemu narodu je

predpisal tisto, kar je ustrezalo njihovim razmeram in okoliščinam. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمَنْهَاجًا...﴾

»...Vsakemu izmed vas smo predpisali zakon in jasno pot...« (Kur'an, 5:48)

Tretji sad: Hvaležnost za Allahovo milost in dobroto v tem.

*

Verovanje v poslanca

Beseda poslanci (rusul) je množina besede rasul, ki pomeni poslan oziroma odposlan z nalogo – poslan, da nekaj sporoči.

V tem kontekstu so s tem mišljeni ljudje, katerim je Allah razodel verozakon (šariat) in jim ukazal, da ga posredujejo ljudem.

Prvi izmed poslanev je bil Nuh (Noe), mir z njim, zadnji med njimi pa je Muhammed ﷺ.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ...﴾

»Mi smo ti razodevali enako, kot smo razodevali Nuhu in glasnikom vere za njim...« (Kur'an, 4:163)

V Sahihu imama Buharija se od Enesa bin Malika, naj bo Allah zadovoljen z njim, v hadisu o posredovanju (šefatu) prenaša, da je Allahov Poslanec ﷺ rekel:

«ذُكِرَ أَنَّ النَّاسَ يَأْتُونَ إِلَى آدَمَ؛ لِيَشْفَعَ لَهُمْ، فَيَعْتَذِرُ إِلَيْهِمْ وَيَقُولُ: ائْتُوا نُوحًا أَوَّلَ رَسُولٍ بَعَثَهُ اللَّهُ» وذكر تمام الحديث.

»Ljudje bodo prišli k Adamu, da bi posredoval zanje, on pa se jim bo opravičil in rekel: ‚Pojdite k Nuhu, prvemu poslancu, ki ga je Allah poslal...‘ in omenil je preostanek hadisa.¹

Vzvišeni Allah pa o Muhammedu ﷺ pravi:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ...﴾

»Muhammed ni oče nikomur izmed vas, temveč je Allahov poslanec in pečat glasnikov vere...«
(Kur'an, 33:40)

Ni bilo naroda, h kateremu ne bi bil poslan poslanec, ki bi ga Vzvišeni Allah poslal s samostojnim verozakonom svojemu narodu, ali glasnik vere, kateremu je bil razodet verozakon tistega pred njim, da bi ga obnovil in znova oživil. Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطُّغُوتَ...﴾

»Vsakemu ljudstvu smo ponovno poslali poslanca: ‚Častite Allaha in izogibajte se taguta.‘«
(Kur'an, 16:36)

In Vzvišeni pravi:

﴿...وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾

»...In vsa ljudstva so imela svarilca.« (Kur'an, 35:24)

In pravi:

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا...﴾

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 7410; in Muslimova zbirka hadisov, št. 193.

»Mi smo resnično razodeli Toro, v kateri sta vodilo in svetloba. Po njej so judom sodili glasniki vere, ki so se predali (Allahu), pobožnjaki in rabini s tistim, kar jim je bilo zaupano glede čuvanja Allahove knjige, in bili so ji priča...« (Kur'an, 5:44)

Poslanci so ustvarjena človeška bitja in nimajo nobenih lastnosti gospostva (rububijeta) ali božanskosti (uluhijeta). Vzvišeni Allah o Svojem Poslancu Muhammedu ﷺ – ki je prvak vseh poslancev in ima najvišji položaj pri Allahu – pravi:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سْتَكْنَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾
(188)

»Reci: ‚Ni v moji moči, da bi sebi prinašal korist ali škodo, razen tistega, kar hoče Allah. Če bi imel znanje o stvareh, ki so čutom nedostopne, bi si naredil veliko dobrega in zlo me ne bi doletelo. Toda jaz nisem nič drugega kot le svarilec in prinašalec radostnih novic ljudem, ki verujejo.‘« (Kur'an, 7:188) .

In Vzvišeni pravi:

﴿قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا 21 قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا 22﴾

»Reci: ‚Jaz vam ne morem ne odvrniti nobene škode niti vam zagotoviti kakršne koli koristi.‘ Reci: ‚Zares me nihče ne more zaščititi pred Allahom in razen pri Njem ne bom našel nobenega zatočišča.‘« (Kur'an, 72: 21–22)

Prav tako so bili podvrženi vsem človeškim lastnostim, kot so bolezen, smrt ter potreba po hrani in pijači ter druge podobne stvari. Na to kažejo tudi besede Vzvišenega Allaha, ki jih pripoveduje o Ibrahimu - mir z njim - ko je ta opisoval svojega Gospodarja:

﴿وَالَّذِي هُوَ يُطْعَمُنِي وَيَسْقِينِ 79 وَإِذَا مَرَضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ 80 وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ 81﴾

»Tistega, ki me hrani in mi daje piti, in ki me ozdravi, ko zbolim. Tistega, ki mi bo dal smrt, nato pa me bo oživel...« (Kur'an, 26: 79–81)

Allahov Poslanec ﷺ rekel:

﴿إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ، أَنَسَى كَمَا تَنْسَوْنَ، فَإِذَا نَسِيتُ فَذَكِّرُونِي﴾.

»Jaz sem le človek kakor vi; pozabljam, kakor pozabljate. Zato me spomnite, kadar pozabim.«¹

Vzvišeni Allah jih je opisal z lastnostjo popolne predanosti (ubudijjeta) Njemu prav v njihovih najvišjih položajih, in to v kontekstu pohvale ter poveličevanja. Tako Vzvišeni Allah pravi o Nuhu, mir z njim:

﴿...إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا﴾

»...On je bil zares povsem hvaležen suženj.« (Kur'an, 17:3) Prav tako pravi o Muhammedu ﷺ:

﴿تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا 1﴾

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 392; in Muslimova zbirka hadisov, št. 572.

»Blagoslovljen je Tisti, ki je spuščal (razodeval) Furkan svojemu vdanemu sužnju, da bi opominjal vse svetove.« (Kur'an, 25:1)

In pravi o Ibrahimu, Ishaku in Jakubu, mir z njimi:

﴿وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ 45 إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ 46 وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ 47﴾

»In spomni se Naših vdanih sužnjev Abrahama, Izaka in Jakoba, močnih ter vztrajnih v dobrih dejanjih in pronicljivih. Mi smo jih odlikovali s posebno vrlino: Dom (onostranstva) jim je bil vedno v mislih. In oni so pri Nas zares med izbranimi, z najboljšimi dejanji.« (Kur'an, 38: 45–47).

In pravi o Isi (Jezusu) sinu Merjeme, mir z njim:

﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ 59﴾

»On ni nič drugega kot suženj, ki smo mu izkazali milost in ga postavili za zgled sinovom Izraela.« (Kur'an, 43:59)

Verovanje v poslanca zajema štiri zadeve:

Prva zadeva: Verovanje, da je njihovo sporočilo resnično od Vzvišenega Allaha. Kdor zanika poslanstvo enega izmed njih, je s tem zanimal vse poslanca. Vzvišeni Allah pravi:

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ 105﴾

»Noetovo ljudstvo je imelo (Allahove) poslanca za lažnivce.« (Kur'an, 26:105) Čeprav v času, ko so zanikali Nuha, ni bilo drugega poslanca razen njega,

jih je Allah kljub temu označil kot tiste, ki so zanikali vse poslance, saj je zanikanje enega zanikanje celotnega poslanstva. Na tej osnovi velja tudi, da so kristjani, ki so zanikali Muhammeda ﷺ in mu niso sledili, s tem v resnici zanikali tudi Mesijo (Hrista), sina Merjeminega, in mu prav tako niso sledili. Še posebej zato, ker je Isa - mir z njim - napovedal prihod Muhammeda ﷺ. Ta napoved nima drugega pomena kakor to, da je Muhammed poslanec, poslan tudi njim – po katerem jih Allah rešuje zablode in jih vodi na ravno pot.

Druga zadeva: Verovanje v tiste poslance, katerih imena poznamo, in sicer poimensko, kot so: Muhammed, Ibrahim (Abraham), Musa (Mojzes), Isa (Jezus) in Nuh (Noe) – mir z njimi. Teh pet je med poslanci ulu-l-‘azm, ki jih je Vzvišeni Allah omenil na dveh mestih v Kur'anu:

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَ مِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا 7﴾

»In (spomni se, o Muhammed), ko smo od glasnikov vere vzeli njihovo zavezo. Vzeli smo od tebe, Noeta, Abrahama, Mojzesa in Jezusa, Marijinega sina, na moč trdno zavezo.« (Kur'an, 33:7) In Vzvišeni pravi

﴿سَرَّعْ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّيْ بِهٖ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهٖ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهٖ كَثِيرٌ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ 13﴾

»Predpisal vam je vero, ki jo je zapovedal Noetu, in tisto, ki jo razodevamo tebi, in tisto, ki smo jo zapovedali Abrahamu, Mojzesu ter Jezusu – ,Izpovedujte pravo vero in se ne razhajajte v njej!' Težko je malikovalcem to, k čemur jih ti pozivaš. Allah izbere zanj tistega kogar On hoče in usmerja k Sebi tistega, ki se obrne k Njemu.« (Kur'an, 42:13)

Kar pa zadeva tiste poslane, katerih imen ne poznamo, vanje verujemo na splošno, kakor Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ...﴾

»In Mi smo pošiljali poslane že pred teboj. Med njimi so tisti, o katerih smo ti govorili, in med njimi so tisti, o katerih ti nismo govorili.« (Kur'an, 40:78)

Tretja zadeva: Potrditev resničnosti tistega, kar je verodostojno potrjeno iz njihovih poročil.

Četrta zadeva: Ravnanje po verozakonu tistega poslanca, ki nam je bil poslan – in to je pečat vseh poslanev, Muhammed ﷺ, ki je bil poslan vsem ljudem. Vzvišeni Allah pravi:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا 65﴾

»Pri Gospodarju tvojem, ne bodo verjeli, vse dokler ne sprejmejo tebe za razsodnika v medsebojnih sporih; in nato pri njih ne bo prav nikakršnih zadržkov glede tvoje razsodbe in se bodo vdano predali.« (Kur'an, 4:65)

Verovanje v poslanca obrodi plemenite sadove, med katerimi so:

Prvi sad: Spoznanje o milosti Vzvišenega Allaha in Njegovi skrbi za Svoje sužnje, saj jim je poslal poslanca, da bi jih vodili na Allahovo pot in jim pojasnili, kako naj Ga častijo – kajti človeški razum sam po sebi tega ne more spoznati.

Drugi sad: Hvaležnost Vzvišenemu Allahu za to največjo milost.

Tretji sad: Ljubezen do poslanecev - mir z njimi - njihovo spoštovanje in poveličevanje ter hvaljenje na način, ki jim pritiče – saj so Allahovi poslanci, ki so Ga častili, posredovali Njegovo sporočilo in iskreno svetovali Njegovim služabnikom.

Trmoglavi so zanikali svoje poslanca in trdili, da Allahovi poslanci ne morejo biti ljudje. Vzvišeni Allah je to trditev omenil in jo ovrgel s Svojimi besedami:

﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۚ 94 قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْسُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۚ 95﴾

»In kaj je preprečevalo ljudem, da bi verovali, ko je vodilo (na Pravo pot) prišlo k njim, kot to, da so govorili: ‚Mar je Allah poslal človeka za poslanca?‘ Reci: ‚Če bi bili na Zemlji angeli, ki bi spokojno hodili (po njej), bi jim z nebes zagotovo poslali angela za poslanca.‘» (Kur'an, 17:94–95)

Vzvišeni Allah je to trditev ovrgel s pojasnilom, da mora biti poslanec človek, saj je poslan prebivalcem Zemlje, ki so ljudje. Če pa bi bili prebivalci Zemlje angeli, bi jim Allah z neba poslal angela kot poslanca, da bi bil njim podoben. Tako Allah pripoveduje o tistih, ki so poslance imeli za lažnivce, da so rekli:

﴿...إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأَتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ...﴾

»Govorili so: ‚Vi niste nič drugega kot ljudje kakor mi, želite nas odvrniti od tega, kar so častili naši predniki, zato nam prinesite jasen dokaz.‘ Njihovi poslanci so jim govorili: ‚Res smo le ljudje kakor vi, vendar Allah obdaruje tiste Svoje sužnje, ki jih On hoče. In mi vam ne bi mogli prinesiti nekega dokaza, razen z Allahovim dovoljenjem.‘» (Kur'an, 14:10–11)

*

Verovanje v Sodni dan

Sodni dan je dan vstajenja, ko bodo ljudje obujeni zaradi obračuna in poplačila.

Imenuje se tudi Zadnji dan, ker za njim ne bo več nobenega dne; takrat se bodo prebivalci Dženneta (Raja) nastanili v svojih bivališčih, prav tako pa prebivalci Pekla v svojih bivališčih.

Verovanje v Sodni dan zajema tri zadeve:

Prva zadeva: verovanje v vstajenje. To je oživitev mrtvih, ko bo drugič zatrobjeno v rog. Tedaj bodo vsi ljudje vstali pred Gospodarjem svetov – bosí, goli in neobrezani. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾

»Kakor smo začeli prvo stvarjenje, tako ga bomo ponovili. To je Naša obljuba. Mi bomo zagotovo to storili.« (Kur'an, 21:104)

Vstajenje je trdna in nepobitna resnica, ki jo potrjujejo Kur'an, Sunnet in konsenzus vseh muslimanov.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ 15 ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ 16﴾

»Zatem boste zagotovo umrli, nato boste na Dan vstajenja ponovno oživiljeni.« (Kur'an, 23:15–16)

In Allahov Poslanec ﷺ je rekel:

﴿يُحْشَرُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُفَاءَ عُرَاهُ غُرُلًا﴾.

»Ljudje bodo na Sodni dan zbrani bosí, goli in neobrezani.«¹ Buharija in Muslim.

Muslimani so enotni glede njegove resničnosti, kar je tudi v skladu z božansko modrostjo. Ta namreč zahteva, da Vzvišeni Allah temu stvarstvu določi dan vrnitve, na katerem jih bo poplačal glede na to, kar jim je predpisal in razodel po Svojih poslancih. Vzvišeni Allah pravi:

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ 115﴾

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 2859.

»Mar mislite, da smo vas ustvarili kar tako, brez kakršnega koli namena, in da ne boste vrnjeni k Nam?« (Kur'an, 23:115) In Vzvišeni Allah je Svojemu Poslancu ﷺ rekel:

﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَىٰ مَعَادٍ...﴾

»Resnično te bo Tisti, ki te je obvezal, da se ravnaš po Kuranu in ga preneseš ljudem, zagotovo vrnil v tvoje mesto...« (Kur'an, 28:85)

Druga zadeva je verovanje v obračun in poplačilo: človek bo obračunan za svoja dejanja in bo zanje poplačan. Na to jasno kažejo Kur'an, Sunnet in konsenzus muslimanov.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۖ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۖ﴾

»Zares, k Nam je njihova vrnitev, nato pa je na Nas, da jih obračunamo.« (Kur'an, 88: 25–26) In Vzvišeni pravi:

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ۖ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۖ﴾ (160)

»Kdor pride z dobrim delom, mu zanj pripada deset podobnih. Kdor pa pride s slabim delom, bo poplačan le z njim podobnim. In ne bo se jim zgodila krivica.« (Kur'an, 6:160) In Vzvišeni pravi:

﴿وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقَوِیَّةَ لِلْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ فَلَا تَظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا ۖ وَإِنْ كَانَ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۖ وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ ۖ﴾ (47)

»In na Dan vstajenja bomo postavili pravične tehtnice, nikomur se ne bo storila krivica. Četudi bo nekaj težko kot gorčično zrno (dobro ali slabo)

bomo to prinesli (t.j. kaznovali ali nagradili). In Mi povsem zadostujemo za ta obračun.« (Kur'an, 21:47)

Od Ibn Omera, naj bo Allah zadovoljen z njima, se prenaša, da je Allahov Poslanec ﷺ rekel:

«إِنَّ اللَّهَ يُدْنِي الْمُؤْمِنَ، فَيَضَعُ عَلَيْهِ كَفَّهُ - أَيَّ سِتْرِهِ - وَيَسْتَرْهُ: فَيَقُولُ: أَتَعْرِفُ ذَنْبَ كَذَا؟ أَتَعْرِفُ ذَنْبَ كَذَا؟ فَيَقُولُ: نَعَمْ أَيَّ رَبِّ، حَتَّى إِذَا قَرَّرَهُ بِذُنُوبِهِ، وَرَأَى فِي نَفْسِهِ أَنَّهُ هَلَكَ قَالَ: سَتَرْتُهَا عَلَيْكَ فِي الدُّنْيَا وَأَنَا أَغْفِرُهَا لَكَ الْيَوْمَ، فَيُعْطَى كِتَابَ حَسَنَاتِهِ، وَأَمَّا الْكُفَّارُ وَالْمُنَافِقُونَ فَيُنَادَى بِهِمْ عَلَى رُؤُوسِ الْخَلَائِقِ: هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ، أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ»

»Zares, Allah bo približal vernika, ga vzel pod Svoje varstvo – to je, pod Svojo zaščito – in ga zakril pred drugimi. Nato mu bo rekel: „Ali priznaš ta in ta greh? Ali priznaš ta in ta greh?“ Vernik bo odgovoril: „Da, Gospodar moj.“ In ko ga bo soočil z njegovimi grehi ter bo vernik v sebi pomislil, da je pogubljen, bo Allah rekel: „Na tem svetu sem ti jih zakril in danes ti jih odpuščam.“ Nato mu bo dana knjiga njegovih dobrih del. Kar pa zadeva nevernike in hinavce, bo nad njihovimi glavami, pred vsemi stvarstvi, razglašeno: „To so tisti, ki so lagali o svojem Gospodarju. Naj bo Allahovo prekletstvo nad krivičniki!“¹ Buharija in Muslim.

Prav tako je verodostojno preneseno od Allahovega Poslanca ﷺ, da je rekel:

«أَنَّ مَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَعَمَلَهَا؛ كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِ مِائَةٍ ضِعْفٍ إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ، وَأَنَّ مَنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَعَمَلَهَا؛ كَتَبَهَا اللَّهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً».

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 2309; in Muslimova zbirka hadisov, št. 2768.

»Kdor se odloči storiti dobro delo in ga tudi stori, mu Allah zapiše deset dobrih del, pa vse do sedemsto in še mnogokrat več. Kdor pa se odloči storiti slabo delo in ga stori, mu Allah zapiše eno samo slabo delo.«¹

Muslimani so soglasni glede obstoja obračuna in poplačila za dejanja. To je tudi v popolnem skladu z božansko modrostjo, kajti Vzvišeni Allah je razodel knjige, poslal poslance ter Svojim sužnjem naložil, naj sprejmejo to, kar so poslanci prinesli, in naj ravnajo v skladu s tistim, kar jim je bilo z razodetjem zapovedano. Prav tako je zapovedal boj proti tistim, ki temu nasprotujejo, in določil zakonodajne posledice za takšno nasprotovanje. Če ne bi bilo obračuna in poplačila, bi bilo to nesmiselno dejanje, nad katerim je Najmodrejši Gospodar povzdignjen. Na to Vzvišeni Allah opozarja tudi s Svojimi besedami:

﴿فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ 6 فَلَنَقْصُنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ 7﴾

»In zagotovo bomo izprašali tiste, katerim so bili poslani poslanci in zagotovo bomo izprašali tudi poslance. Zagotovo jim bomo pripovedovali na podlagi znanja, saj nismo bili odsotni.« (Kur'an, 7:6–7)

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 131.

Pekel pa je bivališče kazni, ki ga je Vzvišeni Allah pripravil za nevernike in krivičneže – za tiste, ki so Ga zanikali in bili neposlušni Njegovim poslancem. V njem so različne vrste kazni in muk, kakršnih si človeški um niti ne more predstavljati. Vzvišeni Allah pravi

﴿وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ 131﴾

»In pazite se Ognja, ki je pripravljen za nevernike.« (Kur'an, 3:131) In Vzvišeni pravi:

﴿وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَعِذُّوا يُعَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا 29﴾

»In reci: ‚Resnica prihaja od vašega Gospodarja, kdor hoče, naj veruje, in kdor noče, naj ne veruje.‘ Resnično smo za krivičnike že pripravili Ogenj, katerega zid jih bo obdajal. In če bodo klicali na pomoč, se jim bo pomagalo z vodo, ki je podobna staljeni kovini in ki jim bo opekla obraze. Kako grozljiva pijača in kako grozno bivališče!« (Kur'an, 18:29) In pravi:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا 64 خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وِلْيَةً وَلَا نَصِيرًا 65 يَوْمَ ثَقُلَتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيِّنَا أَطْعَنَا اللَّهُ وَاطْعَنَا الرَّسُولَ لَا 66﴾

»Allah je zares preklel nevernike in pripravil za njih Vzplamteli ogenj, v njem bodo vekomaj in tam ne bodo našli nobenega zaščitnika niti pomočnika. Na Dan, ko se bodo njihovi obrazi prevračali v Ognju, bodo govorili: ‚Ko bi se le pokoravali Allahu

in ko bi se le pokoravali Poslancu!'« (Kur'an, 33: 64-66)

Verovanje v Sodni dan prinaša plemenite sadove, med katerimi so:

Prvi sad: Spodbuja željo po opravljanju dejanj poslušnosti in prizadevnost pri njih, v upanju na nagrado tistega Dne.

Drugi sad: Strah pred grešenjem in njegovim odobravanjem, iz strahu pred kaznijo tistega Dne.

Tretji sad: Tolažba za vernika glede tistega, kar mu uide na tem svetu, saj upa na užitek in nagrado onostranstva.

Neverniki so zanikali vstajenje po smrti in trdili, da je to nemogoče.

Ta trditev je napačna in neutemeljena, kar dokazujejo razodetje (šeriat), čutila in razum.

Kar zadeva razodetje, Vzvišeni Allah pravi:

﴿رَءِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَّنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ 7﴾

»Neverniki trdijo, da ne bodo obujeni. Reci: ,Da, pri mojem Gospodarju, zagotovo boste obujeni, nato pa boste obveščeni o tem, kar ste delali. In to je Allahu lahko.'« (Kur'an, 64:7) Poleg tega so glede resničnosti vstajenja po smrti enotne vse razodete knjige.

Kar zadeva čutilne dokaze, Vzvišeni Allah je Svojim sužnjem že na tem svetu pokazal oživljanje

mrtvih. V suri Al-Bakara je navedenih pet primerov takšnega oživljanja:

Prvi primer je primer naroda Musaa (Mojzesa), mir z njim, ko so mu rekli:

﴿...لَنْ تُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً...﴾

»...ne bomo ti verjeli, dokler ne vidimo Allaha...« (Kur'an, 2:55) Zaradi te zahteve jih je Allah usmrtil, nato jih ponovno oživil. O tem Vzvišeni Allah, ko nagovarja sinove Izraela, pravi:

﴿وَإِذْ قُلْتُمْ يُمُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ 55 ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ 56﴾

»In ko ste rekli: ‚O, Mojzes, ne bomo ti verjeli, dokler ne vidimo Allaha,‘ pa vas je zadel grom, medtem ko ste gledali. Nato Smo vas oživili po vaši smrti, da bi lahko bili hvaležni.« (Kur'an, 2:55–56)

Drugi primer je zgodba o umorjenem človeku, glede katerega so se sinovi Izraela sprli. Vzvišeni Allah jim je ukazal, naj zakoljejo kravo in z delom njenega telesa udarijo umorjenega, da bi jim razkril, kdo ga je ubil. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادْرَأْهُم فِيهَا ۗ وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ 72 فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا ۚ كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ 73﴾

»In ko ste ubili človeka, ste se nato o tem sporekli – toda Allah bo razkril, to kar ste tajili. Pa smo rekli: ‚Udarite ga z njenim delom!‘ Tako Allah oživlja mrtve, in vam kaže svoja znamenja, da bi lahko dojeli.« (Kur'an, 2:72–73)

Tretji primer je zgodba o ljudstvu, ki je v velikem številu zapustilo svoje domove, bežeč pred smrtjo. Vzvišeni Allah jih je usmrtil, nato pa jih ponovno oživil. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ 243﴾

»Mar nisi videl tistih, ki so odšli od svojih domov, bilo jih je na tisoče, v strahu pred smrtjo, ko jim je Allah rekel: ‚Pomrite!‘ nato pa jih oživil. Allah je resnično velikodušen do ljudi, toda večina ljudi se ne zahvaljuje.« (Kur'an, 2:243)

Četrty primer je zgodba o tistem, ki je šel mimo mrtvega mesta in se začudil, kako bi ga Allah lahko ponovno oživil. Zato ga je Vzvišeni Allah usmrtil za sto let, nato pa ga je ponovno oživil. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَى جِمَاركَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِئُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ 259﴾

»Ali kot tistega, ki je šel mimo mesta, praznega in porušenega do temeljev, rekel: ‚Kako le bo Allah oživil to (mesto) po njegovi smrti?‘ Nato ga je Allah usmrtil, pa ga čez sto let oživil. Rekel mu je: ‚Kako dolgo si ostal?‘ Rekel je: ‚Pomudil sem se dan ali del dneva.‘ Dejal je (Allah): ‚Ne, zadržal si se sto let! Poglej svojo hrano in pijačo, kako se nista

spremenili, in poglej svojega osla; naredili te bomo za znamenje ljudem. Poglej kosti, kako jih sestavljamo in nato obdamo z mesom!’ Ko mu je to postalo jasno, je rekel: ‚Vem, da je Allah resnično zmožen storiti karkoli.’« (Kur'an, 2:259)

Peti primer je zgodba o Ibrahimu el-Halilu, mir z njim, ko je prosil Vzvišenega Allaha, naj mu pokaže, kako oživlja mrtve. Vzvišeni Allah mu je ukazal, naj razseka štiri ptice, njihove dele razdeli po okoliških hribih in jih nato pokliče. Tedaj so se njihovi deli združili in so mu hitro priletele. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أُولِمُ تُوْمِنُ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قُلُوبِي قَالَ فَخَذَ مِنْ أَرْبَعَةٍ مِّنَ الطَّيْرِ فَصَرَ هُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلَ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ أَدْعَاهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿260﴾

»In ko je Abraham dejal: ‚Gospodar moj, pokaži mi, kako oživljaš mrtve.’ Rekel je (Allah): ‚Mar ne veruješ?’ Rekel je: ‚Verujem, ampak le, da se pomiri moje srce.’ Dejal je: ‚Vzemi štiri ptice, jih razsekaj in na vsak hrib postavi del njih, nato pa jih pokliči. Urno bodo prišle k tebi in vedi, da je Allah zares Plemenit in Moder!’« (Kur'an, 2:260)

To so stvarni in čutno zaznavni primeri, ki jasno dokazujejo možnost oživljanja mrtvih. Prav tako je bilo že prej omenjeno, da je Vzvišeni Allah dal Isau, sinu Merjeme, čudeže, s katerimi je – z Allahovim dovoljenjem – oživljal mrtve in jih obujal iz njihovih grobov.

Kar zadeva razumski dokaz, ta temelji na dveh vidikih:

Prvi vidik: Vzvišeni Allah je Stvarnik nebes in zemlje ter vsega, kar je v njiju. Ustvaril jih je iz nič in On je Tisti, ki je zmožen prvega stvarjenja, zato Mu ni nič težko niti ponovno ustvarjanje. Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ...﴾

»In On je Tisti, ki začne stvarjenje ter ga nato ponovi in to je Njemu lažje...« (Kur'an, 30:27) In Vzvišeni pravi:

﴿...كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدًّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾

»Kakor smo začeli prvo stvarjenje, tako ga bomo ponovili. To je Naša obljuba. Mi bomo zagotovo to storili.« (Kur'an, 21:104) Prav tako je, kot odgovor tistim, ki so zanikali oživitev kosti, ko so že strohnile, rekel:

﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ 79﴾

»Reci: ,Oživil jih bo Tisti, ki jih je ustvaril prvič in On pozna prav vsako stvaritev'.« (Kur'an, 36:79)

Drugi vidik: Zemlja je sprva mrtva in pusta, brez vsake zelene rastline. Nato se nanjo spusti dež, zaradi katerega oživi, se zazeleni in iz nje poženejo raznovrstne rastline. Tisti, ki je zmožen oživiti zemljo po njeni smrti, je nedvomno zmožen oživiti tudi mrtve ljudi. Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّهُ تَرَى الْآرَضَ خَاشِعَةً فَبِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ 39﴾

»In od Njegovih dokazov je to, da vidiš mirujočo zemljo, ko pa nanjo spustimo vodo, vztrepeta in nabrekne. Tisti, ki jo oživlja, bo zagotovo oživel tudi mrtve. On je resnično zmožen storiti karkoli.«
(Kur'an, 41:39) In Vzvišeni pravi:

﴿وَنَزَّلْنَا مِنْ السَّمَاءِ مَاءً مُبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَبْلَتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ 9 وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ 10 رَرَفًا لِلْعِبَادِ وَأَخْيَيْنَا بِهِ بَلَدَهُ مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ 11﴾

»In z neba smo spustili blagoslovljeno vodo, s katero smo vzgojili vrtove in žito za žetev, ter visoke palme z nanizanimi grozdi, kot oskrbo za Svoje sužnje. In z njo smo oživili mrtvo zemljo – takšno bo tudi vstajenje.« (Kur'an 50:9–11)

K verovanju v Sodni dan spada tudi verovanje v vse, kar sledi po smrti, kot so:

a) Preizkušnja v grobu: To je spraševanje umrlega po njegovem pokopu o njegovem Gospodarju, njegovi veri in njegovem Poslancu. Vzvišeni Allah utrdi tiste, ki so verovali, s trdno besedo, tako da bodo rekli: »Moj Gospodar je Allah, moja vera je islam in moj Poslanec je Muhammed ﷺ.« Krivičneže pa Allah pusti v zmoti, zato bo nevernik rekel: »Ah, ah, ne vem.« Hinavec ali tisti, ki je bil v dvomu, pa bo rekel: »Ne vem; slišal sem ljudi govoriti nekaj, pa sem tudi jaz to govoril.«

b) Kazen in užitek v grobu: V grobu obstajata kazen in užitek. Kazen je namenjena krivičnežem izmed nevernikov in hinavcev. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾

»Če bi le lahko videl, ko bodo zločinci v smrti agoniji, in angeli bodo imeli iztegnjene roke (rekoč): ,Rešite se! Danes boste poplačani s ponižujočimi mukami, ker ste o Allahu govorili neresnico in bili naduti glede njegovih ajetov.« (Kur'an, 6:93)

In Vzvišeni Allah o faraonovem ljudstvu pravi:

﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ 46﴾

»Ogenj, ki so mu izpostavljeni tako ob jutrih kot ob večerih. Na Dan, ko nastopi Ura (t.j. Sodni dan) pa bo rečeno: ,Pahnite faraonove ljudi v najhujše muke!« (Kur'an, 40:46)

V Sahihu imama Muslima se v hadisu, ki ga prenaša Zejd bin Sabit, naj bo Allah zadovoljen z njim, navaja, da je Allahov Poslanec ﷺ rekel:

﴿قُلُوا لَا تَدْفِنُوا لِدَعَوَاتِ اللَّهِ أَنْ يُسْمِعَكُمْ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ الَّذِي أَسْمَعُ مِنْهُ﴾

»Če ne bi bilo bojazni, da bi ljudje prenehali pokopavati drug drugega, bi prosil Allaha, da vam da slišati kazen v grobu, ki jo jaz slišim.« Nato se je obrnil in rekel:

﴿تَعَوُّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ النَّارِ﴾.

»Zatekajte se k Allahu pred kaznijo Pekla.« Rekli so: »Zatekamo se k Allahu pred kaznijo Pekla.«

﴿تَعَوُّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ﴾

Nato je rekel: »Zatekajte se k Allahu pred kaznijo v grobu.« Rekli so: »Zatekamo se k Allahu pred kaznijo v grobu.«

«تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنَ الْفِتْنِ، مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ»

Nato je rekel: »Zatekajte se k Allahu pred preizkušnjami, tako očitnimi kot skritimi.« Rekli so: »Zatekamo se k Allahu pred preizkušnjami, tako očitnimi kot skritimi.«

«تَعَوَّدُوا بِاللَّهِ مِنْ فِتْنَةِ الدَّجَالِ»

Nato je rekel: »Zatekajte se k Allahu pred preizkušnjo Dedžala.« Rekli so: »Zatekamo se k Allahu pred preizkušnjo Dedžala.«¹

Kar pa zadeva užitek v grobu, je ta namenjen iskrenim vernikom. Vzvišeni Allah pravi:

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا
وَأُبَشِّرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾ 30

»Resnično se bodo nad tiste, ki govorijo: ‚Naš Gospodar je Allah,‘ nato pa vztrajajo na Pravi poti, spustili angeli: ‚Ne bojte se, ne žalostite se in veselite se Raja, ki vam je obljubljen!« (Kur'an, 41:30)

In Vzvišeni pravi:

﴿قُلْ لَا إِذَا بَلَغَتِ الْخُلُوفَ 83 وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ 84 وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ
وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ 85 قُلْ لَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ 86 تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ 87 فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُفْرَبِينَ 88 فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ 89﴾

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 2867.

»Zakaj torej, ko duša doseže grlo in vi takrat gledate, Mi pa smo mu bližje kakor vi, a vi tega ne vidite – zakaj torej, če niste dolžni polagati obračuna, je ne vrnete, če govorite resnico? Če pa je ta izmed tistih, ki so Allahu blizu, potem mu pripada počitek, obilna oskrba in rajski užitki.« (Kur'an 56:83–89)

Prav tako se od Beraa bin Aziba, naj bo Allah zadovoljen z njim, prenaša, da je Allahov Poslanec ﷺ o verniku, ki v grobu pravilno odgovori dvema melekoma, rekel:

«يُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ: أَنْ صَدَقَ عَبْدِي، فَأَفْرِشُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ، وَالْأَسْوَهُ مِنَ الْجَنَّةِ، وَافْتَحُوا لَهُ بَابًا إِلَى الْجَنَّةِ، قَالَ: فَيَأْتِيهِ مِنْ رَوْحِهَا وَطَبِيبُهَا، وَيُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ مَدَّةً بَصَرَهُ»

»Klicar z neba zakliče: ‚Moj služabnik je govoril resnico. Zato mu pripravite ležišče iz Dženneta, oblecite ga v oblačila iz Dženneta in mu odprite vrata proti Džennetu.‘ Nato do njega pridejo rajski vonj in dišava, njegov grob pa se mu razširi, kolikor mu seže pogled.« Hadis sta zabeležila Ahmed in Ebu Davud v dolgem hadisu.¹

Nekatere zabludele skupine so zašle s prave poti in so zanikale kazen in užitek v grobu, trdeč, da to ni mogoče, ker naj bi bilo v nasprotju s stvarnostjo. Rekli so: »Če bi razkrili pokojnika v njegovem

¹ Ebu Davudova zbirka hadisov, št. 4753; in Ahmedova zbirka hadisov, št. 18534.

grobu, bi ga našli v enakem stanju, kot je bil ob pokopu, grob pa se ne bi niti razširil niti zožil.«

Ta trditev je napačna – tako z vidika razodetja (šeriata), čutnega zaznavanja kot tudi razuma.

Kar zadeva razodetje: dokazi, ki jasno potrjujejo obstoj kazni v grobu in njegovega užitka, so bila že omenjena.

Prav tako v Sahihu imama Buharija se od Ibn Abbasa, naj bo Allah zadovoljen z njima, prenaša, da je rekel: »Allahov Poslanec ﷺ je šel mimo enega izmed medinskih vrtov in zaslišal glasova dveh ljudi, ki sta bila kaznovana v svojih grobovih.«

«أَنَّ أَحَدَهُمَا كَانَ لَا يَسْتَتِرُ مِنَ الْبَوْلِ»

Nato je omenil hadis, v katerem je navedeno, da se eden od njiju ni varoval pri uriniranju, v drugi predaji:

«مِنْ بَوْلِهِ»

»ni se očiščeval po opravljeni mali potrebi,«

«وَأَنَّ الْآخَرَ كَانَ يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ»،

medtem ko je drugi hodil naokrog in prenašal tuje besede (nemima - prenašanje besed ene osebe drugi z namenom povzročanja razdora med njima).

V Muslimovi različici hadisa je navedeno:

«لَا يَسْتَتِرُهُ مِنَ الْبَوْلِ».

»Ni se očiščeval od urina.«¹

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 215.

Kar zadeva čutni dokaz, lahko rečemo, da človek, ki spi, v svojih sanjah vidi, da je na prostranem in prijetnem kraju, kjer uživa, ali pa na tesnem in temačnem kraju, kjer trpi. Včasih se zaradi tega, kar vidi v sanjah, celo prebudi. Kljub temu pa je ves čas na svoji postelji, v svoji sobi, v nespremenjenem stanju. Spanje je namreč srodno smrti, zato ga je Vzvišeni Allah poimenoval „smrt“. Vzvišeni Allah pravi:

﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ
عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى...﴾

»Allah jemlje duše (ljudem) v času njihove smrti in tistim, ki niso umrli, takrat ko spijo. Potem zadrži tisto, kateri je določil smrt, druge pa pusti do določenega roka. V tem so zagotovo dokazi ljudem, ki razmišljajo.« (Kur'an, 39:42)

Kar pa zadeva razumski dokaz, lahko prav tako rečemo, da človek v spanju včasih vidi resnično videnje, ki se ujema z dejanskostjo. Lahko celo vidi Poslanca ﷺ v njegovi pravi podobi; in kdor ga vidi v njegovi pravi podobi, ga je zares videl. Kljub temu pa ostaja v svoji sobi, na svoji postelji, daleč od tistega, kar je videl. Če je to mogoče v stanjih tega sveta, mar ni še toliko bolj mogoče v stanjih onstranstva?!

Kar zadeva njihovo trditev, da bi – če bi odkrili umrlega v njegovem grobu – našli telo v enakem stanju, kot je bilo ob pokopu, in da se grob ne bi niti

razširil niti zožil, je odgovor na to mogoč z več vidikov, med katerimi so:

Prvi: Ni dopustno nasprotovati temu, kar je prišlo z razodetjem (šeriatom), s takšnimi neutemeljenimi dvomi. Če bi se tisti, ki s takšnimi dvomi ugovarja razodetju, resno in poglobljeno zamislil nad tem, kar je razodetje prineslo, bi spoznal ničnost in zmotnost teh ugovorov. Zato je bilo rečeno:

In koliko je takih, ki grajajo resnično besedo – a napaka je v njihovem napačnem razumevanju.

Drugi: Stanja v zadgrobnem življenju sodijo med zadeve nevidnega sveta (gajb), ki niso dostopne čutni zaznavi. Če bi jih bilo mogoče zaznati s čutili, bi vera v nevidno izgubila svoj pomen, saj bi bili verniki in zanikovalci v njihovem potrjevanju enaki.

Tretji: Kazen in užitek ter prostornost ali tesnoba groba zaznava le umrli, ne pa drugi. To je podobno stanju človeka, ki v svojih sanjah vidi, da je na tesnem in mračnem kraju ali pa na prostornem in prijetnem kraju, medtem ko tisti, ki so ob njem, tega ne vidijo niti ne občutijo. Prav tako je Allahov Poslanec ﷺ prejemal razodetje, medtem ko je bil med svojimi ashabi: on je slišal razodetje, oni pa ga niso. Včasih se mu je melek prikazal v podobi človeka in govoril z njim, ashabi pa meleka niso videli niti slišali.

Četrty: Človeško zaznavanje je omejeno na tisto, kar je Vzvišeni Allah ljudem omogočil zaznati; zato

niso sposobni dojeti vsega, kar obstaja. Sedem nebes, Zemlja in vse, kar je na njih, ter celotno stvarstvo slavijo in hvalijo Allaha z resničnim slavljenjem. To slavljenje Allah včasih da slišati tistim izmed Svojih stvaritev, katerim želi, vendar je večini ljudi skrito. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ...﴾

»Njega slavijo vsa sedmera nebesa, Zemlja in vse, kar je na njima. In ni nobene stvari, ki Ga ne slavi z Njegovo hvalo, vendar vi ne dojemate tega, kako Ga slavijo...« (Kur'an, 17:44) Podobno velja za šejtane in džine, ki se gibljejo po Zemlji sem ter tja. Džini so prišli k Allahovemu Poslancu ﷺ, poslušali njegovo recitiranje in se nato vrnili k svojemu narodu kot svarilci. Kljub temu pa so ljudem prikriti. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿يٰٓأَيُّهَا آدَمُ لَا يَفْتِنَنَّكَ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَٰهُمَا إِنَّهُ يَرَٰكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ﴾ (27)

»O, Adamovi sinovi! Naj vas šejtan ne zavede, kakor je iz Raja izmamil vaša starša in jima odstranil njuni pokrivali, da bi jima pokazal njuna sramna dela. Resnično vas on in njegov rod vidi, medtem ko vi ne vidite njih. Šejtane smo zares naredili naklonjene tistim, ki ne verujejo.« (Kur'an, 7:27) Ker torej stvarjena bitja ne morejo zaznati vsega, kar obstaja, jim ni dovoljeno zanikati tistega,

kar je zanesljivo potrjeno glede zadev nevidnega sveta, zgolj zato, ker tega ne morejo zaznati s svojimi čutili.

*

Verovanje v kader (usodo)

Kader (usoda) pomeni predodreditev Vzvišenega Allaha za vsa bitja, v skladu z Njegovim predhodnim znanjem in Njegovo popolno modrostjo.

Verovanje v kader zajema štiri zadeve:

Prva zadeva: Verovanje, da Vzvišeni Allah poseduje popolno znanje o vseh stvareh – tako v celoti kot v podrobnostih, od vekomaj in za vselej – bodisi glede Njegovih dejanj bodisi glede dejanj Njegovih sužnjev.

Druga zadeva: Verovanje, da je Vzvišeni Allah vse to zapisal v Varovani plošči (Al-Lavh Al-Mahfuz). O teh dveh zadevah Vzvišeni Allah pravi:

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾
(يسير 70)

»Mar ne veš, da Allah ve vse, kar je v nebesih, in vse, kar je na Zemlji? To je zares (zapisano) v Knjigi. Resnično je to Allahu lahko.« (Kur'an, 22:70)

V Sahihu imama Muslima se od Abdullaha bin Amra bin Al-Asa, naj bo Allah zadovoljen z njima, prenaša, da je rekel: »Slišal sem Allahovega Poslanca ﷺ, kako je rekel:

«كَتَبَ اللَّهُ مَقَادِيرَ الْخَلَائِقِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ».

»Allah je zapisal usode vseh stvaritev petdeset tisoč let, preden je ustvaril nebesa in Zemljo.«¹

Tretja zadeva: Verovanje, da se vsa bitja in dogodki uresničujejo izključno po volji Vzvišenega Allaha – ne glede na to, ali gre za Njegova lastna dejanja ali za dejanja ustvarjenih bitij. Vzvišeni Allah glede Svojih dejanj pravi:

﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ...﴾

»Tvoj Gospodar ustvarja, kar hoče, in izbira...«
(Kur'an, 28:68) In pravi:

﴿...وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾

»...Allah pa počne, kar hoče.« (Kur'an, 14:27) In pravi:

﴿هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ...﴾

»On vas oblikuje v maternicah, kakor hoče...«
(Kur'an, 3:6) Vzvišeni Allah glede dejanj ustvarjenih bitij pravi:

﴿...وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ...﴾

»...In če bi Allah hotel, bi jih usmeril proti vam in zagotovo bi se bojevali proti vam...« (Kur'an, 4:90)
In pravi:

﴿...وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ﴾

»In če bi tvoj Gospodar hotel, tega ne bi počeli, zato pusti njih in vse kar si izmišljajo (od laži).«
(Kur'an, 6:112)

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 2653.

Četrta zadeva: Verovanje, da je Vzvišeni Allah Stvarnik vseh bitij – njihovega bistva, njihovih lastnosti in vseh njihovih dejanj. Vzvišeni Allah pravi:

﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝ 62﴾

»Allah je Stvarnik vsega in On vse upravlja.«
(Kur'an, 39:62) In pravi:

﴿...وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا﴾

»...In ustvaril je vse in vse popolno in natančno odredil.« (Kur'an, 25:2) Vzvišeni Allah omenja, da je Njegov poslanec Ibrahim - mir z njim - svojemu ljudstvu rekel:

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۝ 96﴾

»...čeprav je Allah ustvaril vas in vse tisto, kar naredite?!« (Kur'an, 37:96)

Verovanje v kader (usodo) – kakor smo ga opisali – ni v nasprotju s tem, da ima človek lastno voljo pri svojih zavestnih dejanjih in izbirah ter sposobnost, da jih uresničuje. To potrjujeta tako razodetje kot tudi stvarnost.

Kar zadeva razodetje, Vzvišeni Allah glede volje in izbire pravi:

﴿...فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا﴾

»...Kdor želi, naj izbere pot k svojemu Gospodarju.« (Kur'an, 78:39) In pravi:

﴿...فَاتُّوا حَرَائِكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ...﴾

»Vaše žene so mesta vaše setve, zato imejte odnos z mesti vaše setve, kakor vam je ljubo...« (Kur'an, 2:223) In glede zmožnosti pravi:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا...﴾

»Zato se bojte Allaha, kolikor zmorete, ter poslušajte in Mu bodite pokorni...« (Kur'an, 64:16) In pravi:

﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ...﴾

»Allah nobene osebe ne zadolžuje preko njenih zmožnosti. Njej pripada, kar si je dobrega zaslužila, in v pogubo ji je, kar si je slabega prislužila...« (Kur'an, 2:286)

Kar pa zadeva stvarnost, je vsak človek zavesten, da ima voljo in zmožnost, s katerima deluje ali opušča dejanja. Prav tako jasno razlikuje med tem, kar se zgodi po njegovi lastni volji – kot je hoja – in tem, kar se zgodi brez njegove volje – kot je nehoteno tresenje telesa (npr. zaradi mraza ali bolezni). Vendar pa sta človekova volja in njegova zmožnost podrejeni volji in moči Vzvišenega Allaha, kakor Allah pravi:

﴿لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ 28 وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ 29﴾

»Za tistega med vami, ki želi hoditi po pravi poti. Toda vi ne morete želeti, razen če tako želi Allah, Gospodar svetov.« (Kur'an 81:28–29) To je zato, ker je celotno stvarstvo last Vzvišenega Allaha in se v Njegovi oblasti ne more zgoditi ničesar brez Njegovega znanja in volje.

Verovanje v kader – kakor smo ga opisali – človeku ne daje nobenega opravičila za opuščanje obveznosti ali za izvrševanje grehov. Zato je sklicevanje na kader v takšnih primerih neutemeljeno in napačno, in sicer iz več vidikov:

Prvi: Vzvišeni Allah pravi:

﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بِأَسَنًا فَلَمْ يَلَمْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا
إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ 148﴾

»Tisti, ki malikujejo, bodo rekli: "Če bi Allah hotel, ne bi malikovali ne mi ne naši predniki in ne bi prepovedovali ničesar." Podobno so trdili za resnico, da je laž že tisti pred njimi, vse dokler niso okusili Naše sile. Reci: "Ali imate kaj znanja o tem, da nam ga pokažete? Vi sledite le domnevam in vi zgolj lažete."» (Kur'an, 6:148) Če bi imeli opravičilo v kaderju, jim Allah ne bi dal okusiti Svoje kazni.

Drugi: Vzvišeni pravi:

﴿رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا 165﴾

»Poslance, prinašalce radostnih novic in svarilce, da ne bi imeli ljudje po poslancih pri Allahu nobenega opravičila več. In Allah je Vsemogočen, Najmodrejši.« (Kur'an, 4:165) Če bi bil kader opravičilo za tiste, ki nasprotujejo zapovedim, potem pošiljanje poslancev ne bi imelo nobenega smisla, saj se tudi neposlušnost po njihovem prihodu dogaja po Allahovi odredbi.

Tretji: Kar sta zabeležila imam Buhari in imam Muslim – z besedilom, kakor ga navaja imam Buhari – od Alija bin Ebi Taliba, naj bo Allah zadovoljen z njim, da je Allahov Poslanec ﷺ rekel:

«مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا قَدْ كُتِبَ مَقْعَدُهُ مِنَ النَّارِ أَوْ مِنَ الْجَنَّةِ»

»Vsakemu izmed vas je že zapisano njegovo mesto – bodisi v Džehennemu bodisi v Džennetu.« Nato je nekdo vprašal: »O Allahov Poslanec, ali se torej lahko zanesemo (le) na to?«

«لَا، اَعْمَلُوا فِكُلِّ مُيَسَّرٍ»

Poslanec ﷺ je odgovoril: »Ne. Delajte, kajti vsakemu je olajšano.« Nato je recitiral besede Vzvišenega Allaha:

﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۖ﴾

»Kar pa zadeva tistega, ki daje (miloščino) in je bogaboječ ...« (Kur'an, 92:5) V različici pri imamu Muslimu pa je navedeno:

﴿فَكُلُّ مُيَسَّرٍ لِّمَا خُلِقَ لَهُ﴾

»Vsakemu je olajšano tisto, za kar je bil ustvarjen.«¹ S tem je Allahov Poslanec ﷺ jasno zapovedal delovanje in prepovedal zanašanje na kader.

Četrty: Vzvišeni Allah je človeku zapovedal in prepovedal, vendar ga ni obremenil z ničimer, česar ne bi bil sposoben izpolniti. Vzvišeni Allah pravi:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا...﴾

¹ Buharijeva zbirka hadisov, št. 6605; in Muslimova zbirka hadisov, št. 2647.

»Zato se bojte Allaha, kolikor zmorete, poslušajte in bodite pokorni ...« (Kur'an, 64:16) In pravi:

﴿لَا يَكْفِيكَ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا...﴾

»Allah nobene osebe ne zadolžuje preko njenih zmožnosti.« (Kur'an, 2:286) Če bi bil človek prisiljen k svojim dejanjem, bi bil s tem obremenjen z nečim, česar se ne bi mogel izogniti, in to bi bilo v nasprotju z božansko pravičnostjo. Zato je takšno razumevanje napačno. Prav iz tega razloga velja, da kadar človek stori greh iz nevednosti, pozabe ali pod prisilo, zanj ni greha, saj je v takšnem primeru opravičen.

Peti: Kader Vzvišenega Allaha je skrita skrivnost, ki postane znana šele po tem, ko se predodrejeno uresniči. Človekova volja, da nekaj stori, pa nastopi pred samim dejanjem, zato se njegova odločitev ne temelji na predhodnem poznavanju Allahove odredbe. S tem odpade njegovo sklicevanje na kader, kajti se človek ne more opravičevati s tistim, česar ni poznal.

Šesti: Vidimo, da si človek v svojih posvetnih zadevah prizadeva za tisto, kar mu koristi, in se zavestno izogiba temu, kar mu škoduje. V zadevah vere pa se pogosto zgodi nasprotno: zapusti tisto, kar mu koristi, in se obrne k tistemu, kar mu škoduje, nato pa se pri tem izgovarja na kader.

Zakaj ravna tako? Mar nista obe zadevi po svojem bistvu enaki?!

Primer za pojasnilo:

Predstavljajmo si, da ima človek pred seboj dve poti: prva vodi v kraj, kjer vladata popoln kaos in nered – ubijanje, tatvina, kršenje časti, strah in lakota; druga pa vodi v kraj reda, varnosti in dostojnega življenja ter spoštovanja življenj, časti in premoženja. Katero pot bi izbral?

Nedvomno bo izbral drugo pot, ki vodi v kraj reda in varnosti. Razumen človek se ne bo zavestno odločil za pot kaosa, strahu in pogube, nato pa se skliceval na kader. Zakaj torej v zadevah onstranstva človek ubira pot, ki vodi v Džehennem, namesto poti, ki vodi v Džennet, nato pa se še sklicuje na kader?

Drug primer: Vidimo bolnika, ki mu je predpisano zdravilo, in ga zato jemlje, čeprav si ga sam po sebi ne želi. Prav tako mu je prepovedana hrana, ki mu škoduje, zato se je vzdrži, čeprav si jo želi. Vse to počne z namenom ozdravitve in ohranitve zdravja. Zato si ne more privoščiti, da bi zavrnil jemanje zdravila ali užival hrano, ki mu škoduje, nato pa se izgovarjal na kader. Zakaj torej človek v zadevah vere opušča tisto, kar sta Allah in Njegov Poslanec zapovedala, ali pa počne tisto, kar sta prepovedala, nato pa se še sklicuje na kader?

Sedmi: Tisti, ki se pri opuščanju obveznosti ali pri izvrševanju grehov izgovarja na kader, bi – če bi

ga nekdo drug napadel, mu odvzel premoženje ali oskrunil njegovo čast, nato pa se ta napadalec opravičeval z usodo in rekel: »Ne krivi me, saj je bil moj napad po Allahovi odredbi« - takšnega izgovora zagotovo ne bi sprejel. Kako je torej mogoče, da človek ne sprejema sklicevanja na kader, kadar mu drugi stori krivico, hkrati pa se nanj sklicuje zase, ko sam krši pravice Vzvišenega Allaha?!

Pripoveduje se, da so vladarju vernikov, Omerju bin El-Hattabu, naj bo Allah zadovoljen z njim, pripeljali tatu, ki si je zaslužil kaznen odseka roke. Omer je ukazal, naj se mu roka odseka, nakar je tat rekel: »Počakaj, o vladar vernikov! Ukradel sem le po Allahovi odredbi.« Omer mu je odgovoril: »In mi jo bomo odsekali po Allahovi odredbi.«

Verovanje v kader prinaša številne plemenite sadove, med katerimi so:

Prvi: Zanašanje na Vzvišenega Allaha pri uporabi sredstev in vzrokov, pri čemer se človek ne opira na same vzroke, temveč se zanaša na Allaha; saj se vse dogaja po Njegovi odredbi.

Drugi: Da človek ne postane prevzetan ali samovšečen, ko doseže tisto, kar si želi, kajti vsak uspeh je milost Vzvišenega Allaha, ki je predodredil vzroke dobrega in uspeha. Prevzetnost pa človeka oddalji od hvaležnosti za to milost.

Tretji: Notranja spokojnost in duševni mir ob vsem, kar človeka doleti po Allahovi odredbi. Zato ne obupuje ob izgubi tistega, kar mu je ljubo, niti ne

pretirava v veselju ali žalosti, ko ga doleti nekaj neprijetnega. Vse to se namreč zgodi po odredbi Vzvišenega Allaha, kateremu pripada oblast nad nebese in Zemljo, in kar se mora zgoditi, se bo neizogibno tudi zgodilo. O tem Vzvišeni Allah pravi:

﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأََهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ 22 لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا ءَاتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ 23﴾

»Nobena nesreča ne zadene Zemlje niti vas samih, ne da bi bila zapisana v Knjigi, še preden jo uresničimo. To je za Allaha lahko - da ne bi žalovali za tistim, kar vam je ušlo, in se ne prevzemali nad tem, kar vam je On dal. Allah namreč ne mara nobenega ošabnega bahača.« (Kur'an, 57:22–23) In Allahov Poslanec ﷺ je rekel:

«عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ».

»Kako izjemno je stanje vernika! Vsako njegovo stanje se zanj izkaže kot dobro, in to je dano le verniku. Kadar ga doleti dobro, je hvaležen in v tem je zanj dobro; kadar pa ga doleti preizkušnja, je potrpežljiv in tudi v tem je zanj dobro.«¹

Glede vprašanja kadra sta v zablodo zašli dve skupini:

Prva skupina so džeberije, ki trdijo, da je človek pri svojih dejanjih prisiljen ter da nima ne lastne volje ne izbire, niti zmožnosti za izvršitev dejanj.

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 2999.

Druga skupina so kaderije, ki menijo, da je človek pri svojih dejanjih popolnoma samostojen, tako glede volje in izbire kakor tudi glede zmožnosti izvrševanja dejanj, in da Allahova volja ter Njegova moč pri tem nimata nobenega vpliva.

Zavrnitev stališča džeberij temelji na razodetju in stvarnosti:

Kar zadeva razodetje, Vzvišeni Allah je človeku pripisal voljo in izbiro ter mu pripisal tudi njegova dejanja. S tem je jasno pokazal, da človek ni prisiljen, temveč deluje z voljo, ki mu jo je Allah podaril. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...مِنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ...﴾

»...Med vami so nekateri, ki želijo tostranstvo in med vami so nekateri, ki želijo onstranstvo...« (Kur'an, 3:152) In pravi:

﴿وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا...﴾

الآية

»In reci: ‚Resnica prihaja od vašega Gospodarja, kdor hoče, naj veruje, in kdor noče, naj ne veruje.‘ Resnično smo za krivičnike že pripravili Ogenj, katerega zid jih bo obdajal...« (Kur'an, 18:29) In Vzvišeni pravi:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ 46﴾

»Kdor dela dobro, dela v svojo korist, kdor pa dela slabo, dela v svojo škodo. In tvoj Gospodar ni krivičen do Svojih sužnjev.« (Kur'an, 41:46)

Kar zadeva stvarnost: Vsak človek jasno razlikuje med dejanji, ki jih opravlja po lastni volji in izbiri – kot so jed, pitje, prodaja in nakup – ter med tistim, kar se mu zgodi brez njegove volje, kot je na primer tresenje zaradi vročice ali padec s strehe. V prvem primeru človek deluje zavestno, prostovoljno in brez prisile, v drugem primeru pa nima izbire in tudi ne želi tistega, kar se mu je zgodilo. To jasno potrjuje, da človek ni prisiljen v vsa svoja dejanja, temveč ima voljo in zmožnost, zaradi katerih je tudi odgovoren.

Zavrnitev stališča druge skupine (kaderij) temelji na razodetju in razumu:

Kar zadeva razodetje: Vzvišeni Allah je Stvarnik vsega in nič ne obstaja niti se ne zgodi brez Njegove volje. V Njegovi Knjigi je jasno pojasnil, da se tudi dejanja Njegovih sužnjev uresničujejo po Njegovi volji. Vzvišeni Allah pravi:

﴿...وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنَّا الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ أَخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنَّا لَهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾

»...In če bi Allah hotel, se ne bi pobijali med seboj tisti, ki so bili za njimi, za tem, ko so že prejeli jasna znamenja, vendar se niso strinjali: nekateri med njimi so verovali, nekateri pa zanikali. In če bi Allah hotel, se ne bi pobijali med seboj, toda Allah počne tisto, kar želi.« (Kur'an, 2:253) In Vzvišeni pravi:

﴿وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ 13﴾

»In če bi hoteli, bi vsakdo sledil Pravo pot, vendar se je uresničila Moja beseda, da bom napolnil Pekel tako z ljudmi kot z džini.« (Kur'an, 32:13)

Kar zadeva razum: Vsa stvarnost je v lasti Vzvišenega Allaha, človek pa je njen del in Allahov suženj. Zato ni mogoče, da bi ustvarjeno bitje razpolagalo z lastnino Lastnika brez Njegovega dovoljenja in Njegove volje.

*

Cilji islamske akide (verovanja)

Beseda cilj ima v jezikovnem pomenu več pomenov; med katerimi označuje tarčo, v katero se meri, ter vsako stvar, h kateri se zavestno in namerno stremi.

Cilji islamske akide predstavljajo njene temeljne namene in vzvišene smotre, ki se uresničujejo skozi dosledno zavezanost temu verovanju. Ti cilji so številni in raznoliki, med katerimi izstopajo naslednji:

Prvi cilj: Iskrenost namere in čaščenja, usmerjena izključno k Vzvišenemu Allahu; saj je On edini Stvarnik in nima nobenega družabnika, zato mu pripadata tako namen kot čaščenje.

Drugi cilj: Osvoboditev razuma in mišljenja pred kaotično zmedo, ki je posledica praznine srca brez tega verovanja. Tisti namreč, čigar srce je brez islamske akide, je bodisi brez vsakega prepričanja

in se omeji zgolj na čaščenje čutne materije, bodisi tava v zablodah napačnih verovanj in vraževerja.

Tretji cilj: Duševni in miselni mir, brez notranjega nemira in miselne zmedenosti. Islamsko verovanje povezuje vernika z njegovim Stvarnikom, zato Ga sprejme za Gospodarja, ki vse ureja, in za Vladarja, ki postavlja verozakon. Njegovo srce se umiri ob Allahovi odredbi, njegova prsa se odprejo islamu, zaradi česar ne išče nobene druge poti namesto njega.

Četrty cilj: Zagotovitev pravilne in neodklonjene namere ter delovanja pri čaščenju Allaha in v odnosih do ljudi, saj verovanje v poslanca – kot eden od temeljnih stebrov akide – zahteva sledenje njihovi uravnoteženi in pravilni poti v nameri in dejanjih.

Peti cilj: Spodbujanje resnosti, prizadevnosti in odgovornosti v ravnanju, tako da vernik izkoristi vsako priložnost za dobro delo v upanju na nagrado in se izogne grehu iz strahu pred kaznijo, kar izhaja iz verovanja v vstajenje in pravično povračilo za dejanja.

Vzvišeni Allah pravi:

﴿وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ 132﴾

»In vsak bo deležen stopenj glede na to, kar je počel. In tvoj Gospodar ni nepozoren glede tega, kar počnejo.« (Kur'an, 6:132) K temu cilju je Allahov Poslanec ﷺ spodbujal s svojimi besedami:

«الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ، وَفِي كُلِّ خَيْرٍ، اِخْرَصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ، وَاسْتَعِزْ بِاللَّهِ، وَلَا تَعْجِزْ، وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَذَا كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ: قَدَّرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ؛ فَإِنْ (لَوْ) تَفَتَّحَ عَمَلُ الشَّيْطَانِ»

»Močan vernik je pri Allahu boljši in ljubši kakor šibek vernik, čeprav je v obeh dobro. Zato si prizadevaj za to, kar ti koristi, išči Allahovo pomoč in ne podleži nemoči. Če pa te doleti preizkušnja, ne govori: 'Ko bi storil drugače, bi bilo drugače,' temveč reci: 'Allah je odredil in storil, kar je hotel,' kajti beseda 'če' odpira vrata šejtanovemu delovanju.«¹ Muslimova zbirka hadisov.

Šesti cilj islamske akide je oblikovanje trdne in močne skupnosti, ki je pripravljena vložiti vse svoje sposobnosti in sredstva v ohranitev in utrditev vere, ne da bi jo odvrnile preizkušnje na tej poti. Vzvišeni Allah pravi:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ۝ ١٥﴾

»Resnični verniki so tisti, ki verujejo v Allaha in Njegovega Poslanca, potem pa ne zapadejo v dvom ter se zoperstavijo s svojim premoženjem in s samimi seboj na Allahovi poti. Ti so resnicoljubni.« (Kur'an, 49:15)

Sedmi cilj: Doseganje sreče na tem svetu in v onstranstvu z izpopolnjevanjem posameznikov in skupnosti ter pridobivanjem nagrade in časti. O tem Vzvišeni Allah pravi:

¹ Muslimova zbirka hadisov, št. 2664.

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أَنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ٩٧﴾

»Kdor dela dobro, naj bo moški ali ženska, in je vernik – mu bomo dali, da bo živel lepo življenje in nagradili ga bomo z nagrado, skladno z njegovimi najboljšimi dejanji, ki jih je storil.« (Kur'an, 16:97)

To so nekateri izmed ciljev islamske akide. Prosimo Vzvišenega Allaha, da jih uresniči za nas in za vse muslimane; saj je On zares Radodaren in Plemenit. Vsa hvala in zahvala pripadata Allahu, Gospodarju svetov.

Naj Allah blagoslovi in podari mir našemu Poslancu Muhammedu, njegovi družini in vsem njegovim družabnikom.

Besedilo je zaključil avtor

Muhammed Salih El-Usejmin

الفهرس

KRATEK ORIS ISLAMSKJE AKIDE (VEROVANJA)	2
KRATEK ORIS ISLAMSKJE AKIDE (VEROVANJA)	2
Uvod	2
Islamska vera	4
Stebri islama	8
Temelji islamske akide (verovanja)	12
Iman v Vzvišenega Allaha	14
Verovanje v meleke (angele)	31
Verovanje v razodete knjige	37
Verovanje v poslance	39
Verovanje v Sodni dan	47
Verovanje v kader (usodo)	67
Cilji islamske akide (verovanja)	79